

Tavaszi főnyeremény:
Siemens Nixdorf
Scenic 5T90/PCI
Infotainment World
multimédia-számítógép!

Heti

1996. február 1.

V. évfolyam, 5. szám

Informatikai hetilap

Ára: 112 Ft



**Pandora szelencéje
még mindig nyitva áll**

Levél Disneylandből

**Kerekasztal-beszélgetés
arról, lerontják-e
az alközpontok
a modemes
kommunikációt**

Számítástechnika

Távközlés

Mutató

Irodatechnika

SVED
 Az OEM Disztribútor
 1143 BUDAPEST, HUNGÁRIA KRT. 67. • TELEFON: 222-0133 • TELEFAX: 222-0134

More
Profit
 a Profiknak!

is
 Pentium®
 motherboards



Magyar Microsoft Windows95 OEM,
 Microsoft Windows NT Workstation 3.51 OEM,
 Microsoft Home OEM Five-pack.
 Microsoft Press könyvek, kiadványok magyarul!
 Alaplapok, IOMega ZipDRIVE, IOMega DittoDRIVE
 Bare-Bone Moniputerek....

Akar Ön kiváló eszközökkel dolgozni?

válasszon minket!

Megfelelő eszközök, elérhető áron!

nVIEW prezentációs eszközök Optikai háttértárolók, CD-írók
 LCD panelek, projektorok PLASMON, ATG, Yamaha optikai
 CommTec parabola vetítőművek háttértárolók, optikai és magnetooptikai és
 Elite írásvetítők CD-drive-ok, Jukeboxok

A részletekért hívjon még ma! Egy telefont csak megér!

array

array Data Hungária Kft.
 1182 Budapest, Királyhágó u. 108.
 Tel./fax: 295-2239, 294-3247

array Data GmbH
 Landstr. Hauptstraße 37.
 A-1031

array Data Slovakia
 Mudronova 9.
 SK-81101 Bratislava

array Data Praha
 Mirovická 3.
 CZ-182 00 Praha 8

Pulsar UPS

ÚJ!



Műszaki jellemzők:

- 250-2000 VA névleges teljesítmény
- line interaktív működés
- programmal beállítható paraméterek
- slim line változat (ESV3 és 5)
- hidegen indítható
- DualServer interface
- egyedileg vezérelhető kimenetek
- szakaszos üzemű töltő
- akkumulátorteszt
- rack-opciók

A készülékhez adott programok:

ESV Driver:

ESV Tuner: UPS-konfiguráló program
 UM3.1: UPS manager, Win95-kompatibilis

Solution Pack™ CD-ROM:

teljes SNMP kommunikáció és UPS management
 Internet: <http://www.ups.merlin-gerin.fr/>
 Regisztrált felhasználóknak:
 BBS-támogatás Grenoble-ból

**Kérje részletes ismertetőnket!
 Várjuk viszonteladók jelentkezését!**

MERLIN GERIN



GRUPE SCHNEIDER

ESV-sorozat: az új generáció

Merlin Gerin Vertesz Villamossági Rt.
 1116 Budapest, Fehérvári út 108-112.
 Telefon: 181-1920. Telefax: 161-2872

TARTALOM

Számítástechnika

- 4-5 A pénz beszél... **Heti Híradó**
 6 Távyógyítás, CD-írás, telefontyártás **Országjárás**
 7 Az IBM-nek is fontos
 a Lotus önállósága **Mail Disneylandból**
 Méltó régi nagy hírehez **Ismét NCR az NCR**
 A DEC Interneten **Napi kétmillió vendég**
 Újra az IBM-é a legtöbb **Szabadalomverseny**
 8 Hol a keresett piac? **Alma a magyar mérlegen**
 8-9 Archicad **Tovább a megkezdett úton**
 9 Hazánk a középpontban **Acer a C2000-nél**
 10 A Novell receptje **LAN-monopólium**
 11-13 Hamisítványok minden mennyiségben
Pandora szelencéje – még mindig nyitva

Távközlés

- 14 Távközlési hírek röviden **Tények, tervek, vélemények**
 Próbázium vége **ISDN az atomerőműben**
 15 Kerekasztal-beszélgetés **Lerontják-e az alközpontok**
 a modemes kommunikációt?

Mutató

- 16 Nincs vád **Titkolózni mégis szabad**
 17 Mi mikor támad? **Vírusnaptár**
 18-19 Könyvrecenzió **Összeollózott vizuális objektumok**
 19 Matematikáról olvasmányosan **Bizonyítás, modellalkotás**

Irodatechnika

- 20 Házfelügyelő automatika **Ha elmész,**
 oldsd el a lámpát!
 Fénykép a gépben **Polaroid diadigitalizáló**
 21 Elektronikus kamera **Digitális fényképezőgép**
 Adattárolási megoldások **Verbatim képregény**
 22 Újra nyerhet **Hirdetői index**
Megrendelőlap

LAPZÁRTA

Maple-verseny Szegeden

Speciális tanulmányi verseny zajlott Szegeden két hónapát tízenkét középiskola részvételével. A matematikában és a számítástechnikában egyaránt jártas diákok a Maple V számítógép-algebrai szoftver segítségével oldották meg feladat sorokat. A szoftver Student verzióját a versenyt meghirdető szegedi Zenon Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft. bocsátotta az iskolák rendelkezésére. A három legjobbnak pedig végleg a birtokába

került a tanulóverzió. A csapatoknak már nem kellett megküzdniük az angol nyelvű szakirodalommal, mivel a versennyel egy időben kézhez kapták az első magyar nyelvű Maple felhasználói könyvet. A „tesztelés” jól sikerült, a négyfordulós játék bizonyította, hogy a Maple szoftver – a magyar nyelvű könyvvel – hasznos oktatási segédessé válhat nemcsak a felsőoktatásban, de a reál- tárgyak középiskolai oktatásában is.

Rekordév az Intelnél

Január közepén közzétett adatok szerint az Intel éves bevételének 41 százalékos növekedésével ismét rekordot ért el. A múlt esztendő volt a hatodik, amikor kiemelkedő eredményt mutatott fel a cég. Az összes bevétel 16,2 milliárd dollár volt az előző évi 11,5 milliárd dolláros eredményével szemben. A tiszta bevétel 3,2 milliárd dollárról 3,6 milliárd dollárra, a részvényenkénti érték 2,26 dollárról 4,03 dollárra emelkedett.

Még nagyobb arányú, 42 százalékos a növekedés, ha csak az utolsó negyedév bevételeit tekintjük. Ez a belső értékelés szerint a Pentium

processzorok, az alaplapszintű termékek és a félvezetők miatti magasabb bevételeknek köszönhető. Az értékesítési körök ebben az időszakban 18 százalékkal növekedtek. Kutatásra, fejlesztésre, marketingre és reklámra 34 százalékkal költöttek többet az utolsó három hónapban, mint az előző év megfelelő időszakában, itt a magasabb reklám- és marketingköltségek domináltak. (Emlékeztetés: 1994 utolsó negyedévében a Pentium processzorban talált lebegőpontos osztási probléma miatt 475 millió dollár kiadásra kényszerült az Intel.)

Új energiapályára állt

Ki árat, ki alaptökét emel. Ez utóbbi mellett döntött a múlt év utolsó napjaiban a Flag Számítástechnikai Kft., amelyet mostantól Flag Informatika Rt.-ként jegyeznek. Korábbi egymillió forintos alaptökéjük az ötvényszeresére nőtt, az emeléshez szükséges összeg vállalkozásuk nyereségéből származott. A stratégiát kijelölő, értékelő, s szükség esetén beavatkozó igazgatótanács tagja a korábbi ügyvezető igazgató, *Molnárka Zoltán* és az eddig marketingigazgatóként tevékenykedő *Kasos Mihály*, aki átvette

a jelenleg tizennyolc fős, zártkörű részvénytársaság operatív irányítását. „Úgy éreztük, tökéreos vállalkozásként új energiapályára kell állnunk, ezt jeleztük a nevünkbe került »informatika« szóval. A számítástechnika egyre inkább összefonódik a távközléssel, így mi is nyitni kívánunk a telekommunikáció felé. Már tavaly elindultunk ebben az irányban, az AT&T-vel kötött partneri szerződéssel, idén bővíteni szándékozunk partnereink körét” – nyilatkozta az új ügyvezető.

FŐDÍJ: SIEMENS NIXDORF SCENIC 5T90/PCI

LAPOZZON A 22. OLDALRA!

Heti Híradó

Ami múlt heti Macworld-beszámolómban még csak előrejelzés volt, ma már hivatalos tény: jelentős veszteséggel zárta utolsó negyedévét az **Apple**. A vártnál valamivel több, 69 millió dolláros negatívumot kellett elkönyvelnie. Ráadásul a cégnél már most jeleztek: veszteséges lesz a következő három hónap is. Elemzők úgy látják, a PC-piaci örült versenyben az Apple annyira levitte az árait, hogy költségeit a növekvő eladások sem tudták ellentételezni. Valóban: a cég három hónap alatt még soha nem adott el annyi gépet – 1,3 millió darabot –, mint éppen most. Az előző év hasonló időszakához képest 12 százalékkal több Mac került a kereskedőkhöz, s az árbevétel 11 százalékkal, 3,15 milliárd dollárra emel-

kedett – mindez azonban kevés volt ahhoz, hogy a vállalat nyereséges legyen.

Mire készül ebben a helyzetben **Michael Spindler** elnök-ügy-

sebb rezsivel dolgozó klónozóknak.

„Az 1500 dolláros Cacek, a maguk 15 százalékos haszonkulcsával eltarthatják a hason-



vezető? Átszervezésre, ezen belül elbocsátásokra és új üzletpolitikára. A Macworldön két-erő alkalmazott menesztését reszbeszgették – a most közzétett hivatalos közlemény, pénzügyi szakemberek csalódására, csak 1300 fő leleptéséről beszél. (Ez a világszerte Apple-alkalmazásban állók 7,4 százaléka.) Rövid távon a létszámsökkentés perze-ze újabb veszteségforrás. A most folyó negyedévben 125 millió dollárjába kerül a vállalatnak, és Spindler további átszervezési költségeket helyezett kilátásba.

„Az elbocsátás az első szükséges lépés. Eleinte főként az értékesítési, marketing- és adminisztratív létszámot csökkentjük – jelentette ki a cégfőnök. – A következő feladat az új stratégia kidolgozása, üzletvitelünk teljes átalakítása.”

Mi jelent ez? Spindler szerint az Apple gyártmányspektrumának szűkítését. „Az innovatív, csak nálunk kapható, csúscategóriájú termékekre, illetve speciális piaci szegmenseinkre összpontosítunk” – jelentette ki, gyakorlatilag beismerte, hogy az olcsó windowos gépek tömegével nem tudták-tudják nyereségesen felvenni a versenyt. Valószínű, hogy csak a drágább, servenként vagy kiadványkésztetésben használt típusokat tartják meg, s az olcsó, alsó kategóriájú Macintoshok gyártását átengedik a lényegesen ki-

masgyártókat, az Apple pedig megmaradhat az igényesebb modelleknél, például az Internet szervereknél, amelyeken 45 százaléknál nagyobb bruttó haszonra számíthat” – vélekedtek a piacutatók. „Hogy a piac minden szegmensében jelen legyenek a Mac OS-alapú gépek, a korábbinál jóval szélesebb körnek adjuk el operációs rendszerünk használati jogát” – mondta Spindler.

Vevő bizonyára akad a licen-cekre. A **Dataquest** szerint a szoftverén eddig feltékenyen örökődő Apple korábban olyan neves érdeklődőket kosarozott ki, mint az **Acer** vagy a **Gateway 2000**. A piacelemző cég, bár helyesli Spindler elképzelését, figyelmeztet: a licenceladás orvosságát csak lassan, kis adagokban szabad alkalmazni, hiszen a legutóbbi negyedévben a klónozóknak átadni kívánt olcsó Macintoshok tették ki a forgalom felét. Ha az ezekből származó bevételről hirtelen lemond, az Apple kirántja maga alól a szőnyegét.

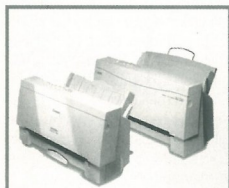
Akadhat vevő nemcsak a szoftverjogosítványokra, hanem az egész cégre is. A veszteség hírére 52 hetes mélypontra zuhant az Apple részvények árfolyama, 4 milliárd dollár alá nyomta le a cég értékét. (Összehasonlításképpen: a nyereséget még soha nem látott, kétévesnél fiatalabb **Netscape**-et 7 milliárdnál

többre tartja a tőzsde.) Ilyen áron vonzó falat lehet a vállalat nemcsak a Macworldön emlegetett **Oracle** vagy **Sun**, hanem olyan inyenek számára is, mint az **AT&T** vagy az **IBM**.

Hogy lesz-e almás házasság, azt majd megmutatja az idő, de az biztos, hogy a Kék Örriánsk telne az esküvőre. Míg 1991 és 1993 között közel 6 milliárd dollárt vesztett, a három éve ki-nevezett **Louis Gerstner** elnök-ügyvezető költségsökkentési-átvezetési bravúrjának köszönhetően most 7,7 milliárd dollár készpénzzel rendelkezik az **IBM**. Mindezt annak ellenére, hogy tavaly nyáron 3,5 milliárdot fizetett a **Lotusért**, majd 4,9 milliárd értékben vásárolt vissza a piacon saját részvényeitől. **Richard Thoman** részvényi főnök nem volt hajlandó kiszemelt cégeket megnevezni, de annyit elárult, hogy az **IBM** szolgáltató és szoftver-vállalatok felvásárlására készül.

Thoman abból az alkalomból nyilvánkozott, hogy a Kék Örriás nyilvánosságra hozta legutóbbi negyedéves pénzügyi eredményeit. A világ legnagyobb számítógépgyártójának részvényei 10 százalékkal értékelődtek fel a New York-i tőzsdén arra a híre, hogy a cég nyeresége 1994 utolsó három hónapjához képest 65 százalékkal, 2,03 milliárd dollárra nőtt. Az eredményességet mutatja, hogy emögött 10 százalékos forgalomnövekedés húzódik meg. Az árbevétel 21,9 milliárd dollárt tett ki. Komoly hűzőerőt adtak azok a szektorok, amelyekben az **IBM** felvásárlásokat tervez: a szoftver-és a szolgáltatások. Annak ellenére, hogy ez év elején került piacra a Lotus Notes legújabb verziója, 1995 végén a régebbi változattól 1,2 millió példányt adtak el. Az egy évvel ezelőttel 25 százalékkal többet, 4,1 milliárd dollárt hoztak a szolgáltatások, amelyek így módon a hardvereladások után a második legfontosabb szektorról léptek elő a cég életében. Sikeresnek bizonyultak a korábbinál sokkal olcsóbb, elsősorban servenként ajánlott nagygépek, s kétszámjegyű növekedést produkált a PC-s üzletág.

Hasonló mutatókkal büszkélkedhet a **Microsoft**. Beszámolójuk szerint a december 31-



**Kisebb,
gyorsabb,
csendesebb...**

**Canon
BubbleJet
NYOMTATÓK**

Viszonteladókát is kiszolgálunk raktáról.

Procomp-Hungary Kft.

1107 Budapest, Szállás utca 21.

Tel.: 262-6631, 261-8235, 260-4348* Fax: 260-6318

ével zárult negyedévben 575 millió dollár nyereséget értek el. Az ugrás 1994-hez képest 54 százalék! Az árbevétel majdnem másfélszeresére, 2,2 milliárd dollárra nőtt.

Mindebben nem kis szerepe van a Windows 95-nek. Világszerte eddig 16-20 millió példány talált gazdára az operációs rendszerből, s 9,9 millió olyan PC-t adtak el, amelyek merevlemezét gyárilag felszerelték az új Ablakokkal – mondják a piackutatók. Az önálló csomag árából becslések szerint körülbelül 65 dollár uti a szoftverház markát, míg a PC-gyártók minden egyes winchesterre töltött Windows 95 után 35 dollár körüli összeget fizetnek.

Órül a Microsoft, búsul az **Olivetti**. Egyre pontosabbak az adatok, s már tudni lehet, hogy a múlt esztendőben 943 millió dollár vesztesége keletkezett. Ez már a negyedik egymás utáni szűk esztendő az ivreai cég számára. Alig egy hónapja mégis nem kevesebb, mint 1,4 milliárd dollárryi új tőkét sikerült becsalogatnia. Hogy ez hogyan lehetséges? A befektetők a vállalatcsoport mobil távközlési egységében, az **Omnitel**ben bízhatnak. Az Omnitel 60 ezer előfizetőjével már ma is Olaszország második legnagyobb cellafon-szolgáltatója, s 1996-ra félmillió GSM-ügylet megnyerését irányozta elő. „Nyilvánvaló, hogy hosszú távon a távközlési ágazatban visszatérünk profitra” – hangsúlyozta **Bruno Lamborghini** ügyvezető.

Miközben az Olivetti kiszorulóban van a PC-üzletből, a **Compaq**nak jól megy a dolga. A houstoni cégről most abból az alkalomból szólnuk, hogy megállapodást kötött az **Intel**lel. A paktum értelmében másfél év szünet után visszatérül a Compaq gépek házára az **Intel Inside** felirat, s a két fél tíz évig szabadon használhatja egymás szabadalmait. A Compaq, az Intel legnagyobb vásárlója, annak idején arra hivatkozva vette le PC-iről a lapkagyártót hirdető logót, hogy a kettős címkézés eltereli saját márkanevérelől a figyelmet.

Intel a Compaqban – Intel Hollywoodban. A lapkagyártó is csatlakozott a „siliwood”-os, az az azon cégek sorához, amelyek

a Szilíciumvölgy technikáját viszik a szórakoztatóipar fellegvárába: multimédia-laboratóriumot hoz létre a Creative Artists stúdióügynökségnél (CAA). „A nagy teljesítményű multimédiás házi-számítógép a legfontosabb új médium a tévé felállítására” – indokolta a döntést **Avram Miller** Intel-elnök helyettese.

És ha az a gép egybeépül a tévével? Valami hasonló a lapunkban is többször említett olcsó Internet-PC, avagy – a **Larry Ellison Oracle**-elnök által bevezetett rövidítéssel – az NC. A szoftverház karizmatikus vezetője távol-keleti útra indult, hogy megálmódott NC-i potenciális gyártóival tárgyaljon. Ellátogatott Dél-Koreába, Tajvanba és Japánba, de hogy végül kik lesznek partnerei, azt homály fedi. Felröppent a **Goldstar** és a **Samsung** neve, s arról is hallani, hogy a milliárdos Ellison verseny helyett együttműködésre készül a **Nintendóval**, amely 200-300 dolláros videojátékait ugyancsak Internet terminál-funkciókkal tervezte kiegészíteni. Japánban végre az üzletember bemutatja a hálóbarangolásra és szövegszerkesztésre alkalmas NC egy prototípusát. A moduláris felépítésű, a felhasználói igényei szerint összeállítható gépnek lesz asztali, notesz- és telefonméretű változata. Külsőjét az a kaliforniai **Frogdesign** formálja, amely a Sony Trinitron-ját is felöltöztette. A műszaki specifikációkat ingyen, a szoftvert kis díj fejében bocsátják a gyártók rendelkezésére – mondta Ellison.

Végezetül egy kis költségvetés: hogyan áll össze az NC asztali alapkitételének 500 dolláros (amerikai) fogyasztói ára? **Processzor** – 30 dollár; **RAM** (8 megabájt) – 200; **Ethernet csatló** vagy **modem** – 20–35; **PC-kártya** (opcionális) – 15; **billentyűzet** és **egér** – 35; **ház** és **egyebek** – 50; **összesen** (termelői ár) – 365; **kereskedelmi árrés** – 130; **összesen** (fogyasztói ár) – 495 dollár. Miért nincs a kalkulációban monitor? Mert az NC műsorát a tévéjén nézheti majd a kedves vásárló. Mikor? Az Oracle márciusra igény a működő modell bemutatását, s nyárra a kész termék szállítását.

Mikolás Zoltán

A HP ÚJ
C OSZTÁLYÚ GÉPE
A VILÁG LEGGYORSABB
3D GRAFIKUS
ASZTALI
MUNKAÁLLOMÁSA.

Új C osztályú munkaállomásaink minden eddiginél nagyobb, csúcshintű grafikai teljesítményt nyújtanak. A HP VISUALIZE-48 grafikai gyorsítóval ellátott C-110 UNIX modell hihetetlenül nagy, 236-os PLBsurf sebességű! Ha Ön virtuális prototípussal vagy csúcskategóriájú 3D CAD alkalmazásokkal foglalkozik, akkor erre a teljesítményre várt. És mindehöz csalszólut reális áron jutath hozzá. Ha további információkra van szükség, hívjon fel bennünket a 343-0050 telefonon, vagy tekintse meg alábbi www. oldalunkat:
<http://www.hp.com/go/workstations>

**hp HEWLETT®
PACKARD**
Számítógépes Rendszerek



Országjárás



Bár a beruházásokra készülő cégeknek mindenekelőtt a piacvezető mozgására, eredményeire kell figyelniük, a közepes vagy kisebb hazai vállalkozások eredményei, forgalmuk tendenciája is árulkodik a hazai informatikai szokásokról, a fejlett országokhoz mért „követési távolságunkról”. Összeállításunk elsősorban az utóbbiak jóudságairól, a tavalyi forgalmuk alapján lesűrűsíthető tapasztalatokról, tendenciákról szól.

nagy keresettségnek örvendő Kodak CD-k gyártója december közepé óta szállításképtelen). A gazdára talált CD-író szoftverek száma néhány darabban meghaladta az eladott írók számát, mivel az említett kereskedőktől származó „árcsökkentett” termékek mellé sokszor vagy nem adnak szoftvert, vagy nem a megfelelő, így azt más utakon szerzik be a vásárlók.

vagy szöveges állományok egy-két percen belül átküldhetők legyenek.

Sok kicsiből milliók

Az 1995-ös év végére, a novemberben avatott szegedivel együtt az ország területén már kilenc üzletben értékesít irodatechnikai kellékszolgálatokat a szombathelyi székhelyű Carbon Kft. Az elsősorban nyomtatók, írógépek, másológépek festékszolgálatainak, kazettáinak, tintapatronjainak eladásából származó bevételük tavaly 800 millió forint felett volt, ezen belül az 1994-es évhez képest 100 százalékos emelkedést ért el a lényemyomatók kellékanyagaiból, ennek 80 százaléka a HP és Canon nyomtatókhoz használatos cartridge-ok tették ki. A tintasugaras – elsősorban HP, Epson és Oki – nyomtatók kellekeiből 90 százalékat fogott több, mint a korábbi évben. Saját tapasztalataik szerint vidéken nagyobb a bizalom irántuk, így ezekben a városokban nagyobb piacrészt mondhatnak magukénak, mint Budapestén, például felmérési szerint az orosházi kellekpiac 60 százalékat uralják, és a novemberi nyitási ellenére már a szegedi piac 20 százalékát is magukénak tudják.

Itthon szerelve

A salgótarjáni BRG Rádiótechnikai Rt. – csatlakozva a Motorola–Matáv vezeték nélküli előfizetői készülékekre vonatkozó telefontenderéhez – megállapodást kötött a Motorola beszállítójával, az amerikai Telularral a berendezések hazai összeszerésére. Ez a következő években előreláthatólag 150-200 ezer darab előfizetési állomás gyártását jelentheti. A berendezések részegységeinek hazai gyártásáról is előrehaladott tárgyalások folynak.

Megsokszorozták

A CD-írók, CD-író szoftverek és kiegészítők nagykereskedőjeként működő Storage System Kft. – Ménési Balázs kereskedelmi igazgató szerint – jó évet zárt 1995-ben. A Storage System tavaly nyolcszor annyit CD-írót értékesített, mint 1994-ben. Az előző évekhez hasonlóan a legkeresettebb márka – az összes értékesített készülék 44 százaléka – JVC márkájú volt (XRW2001), ezt 35 százalékkal a Yamaha (CDR 100) követte, míg a május óta forgalmazott Sony (CDU920S) 10 százalékot mondhat magáénak. A maradék 11 százalékon a Ricoh és Kodak CD-írók osztoztak. A március 12-i „gazdaságélénkítő intézkedések” először náluk is sokkot okoztak, de szerencsés módon ez egybeesett a gyártók ez idő tájt bejelentett árcsökkentéseivel, így nem „termelt” számukra valódi veszteséget, de az intézkedéseket kijátszó árleszorító jelenléte miatt kezdtek visszahúzódní a CD-olvasók piacáról. Az irrealisan alacsony árak lassan a CD-k piacáról is kiszorítják a törvénytisztelő cégeket (a Storage lemezértékesítései is alatta maradtak az értékesített meghajtók alapján várhatóknak), mivel az ügyeskedők nem médiumként, hanem 0 százalékos vámkategóriába eső számítástechnikai terméként hozzák be a lemezeket az országba. Az értékesítés csökkenéséhez a gyártók akadozó szállítása is hozzájárul (a

Időtakarékos, betegkímélő

A magát a hazai PC-szintű videokonferenciás rendszerek meghonosítójának tartó Cent Kft. – a SOTE és a BM Központi Kórház Patológiai osztályaival együttműködve – telekonferenciás felhasználatára tett kísérleti lépéseket, aktuk hírül lapunk tavalyi, 46. számában. A kép- és videóátviteli rendszer kidolgozása befejezéséhez közeleg, ma már az említett helysínre között – kísérleti jelleggel – úgy folynak a konzultációk és a konzíliumok, hogy közben a betegeket megkímélik a szállítástól és az orvosok is helyben maradva dönthetnek a döntőkről. A rendszer videotömörítési képességei arra is lehetőséget adnak, hogy a nagy tárgányú képi anyagok

A Magickel duplázták

Az 1994-ig elsősorban Pascalban fejlesztő, ma már Magic-partnerként működő Szeged Szoftver Kft. az áttérés évében kifejlesztett információs rendszere értékesítésével az 1993-as árbevételét megdupláztá, majd 1995-ben további 15 százalék növekedést ért el. Az 1995-ös árbevételének 91 százalékát a gyógyszer-nagykereskedő cégek körében értékesített termékek 30 százalékát a bevétel 60 százaléka szoftverfejlesztésből, 9 százalékát támogatásból (support-

ból), 18 százaléka Magic-eladásból származott. Hardvereket és más alkalmazásokat is forgalmaztak, az ezekből származó bevétel az összforgalom mintegy 13 százalékát tette ki. Az árbevételük időbeni eloszlása meglehetősen egyenlőtlenül alakult, 78 százalék az év második felében realizálódott – a csúcside – 52 százalékkal – november, december volt. Az eltolódás oka között az év első felében a gazdasági szabályozók változása kapcsán kialakult sokkhelyzetet, a gyógyszer-nagykereskedelem átalakulásának bizonytalanságait és a konkurencia erőteljesebb megjelenését említtették.

Várhatóan ez év első felében jelennek meg a piacon azzal a – kábeltelevíziós társaságok számára készült – információs rendszerrel, amelynek fejlesztését tavaly szeptemberben indították. A rendszer az ügyfél, a vételi hely és a műszaki hálózat nyilvántartására, a pénzforgalom kezelésére és az ügyfélszolgálati munka segítésére készült. A rendszer próbázumája január 2-án kezdődött, Szegeden.

Megvásárolt OEM piac

A nagy távolságból történő hozzáférési technológiákat fejlesztő Triton Technológiás december végén 11,6 millió dollár készpénzért vásárolta meg az Artisoft, halottuk ez utóbbi hazai képviselőjét, az Interp Networking Kft.-től. A Triton Cosession néven olyan PC OEM-ek számára készített nagy távolságú vezérlő-szoftvereket, mint az IBM, a NEC vagy a Zenith. Az OEM-piacon Windows-alapú termékeivel elérte vezető helye (tavaly év végén dobta piacra a Cosession for Windows 6.0-t), valamint a távoli vezérlést megvalósító szoftverei széles választéka a korábban főleg modem/telefonvonal-átmosztási technológiákat kínáló Artisoft számára jelentős bevételnövekedést és piacbővülést jelentenek.

Fekete Gizi

Mail Disneylandből

Látványos show-jelenetek és tárgyiszűrő adatokkal operáló előadások váltották egymást január 22-én, hétfőn a disneylandi Delfin szállóban a Lotusphere mintegy kilencezer résztvevőjének jelenlétében. A nyitó plenáris ülésen kétségtelenül **Louis V. Gerstner**ek, a Lotustól fél éve megvásárolt IBM elnökének szavai voltak a legfontosabbak. Tehát az IBM nem szándékozik lenyelni a Lotust, sőt fontosnak tartja az önállóságot. Akárcsak a Lotus az Isis Asszociációt, amelynek megvásárlásával lett a most sikertermékké vált Notes szerzői jogainak tulajdonosává. Magyarországon ugyan csak a Lotus Notes látszik, itt azonban a rendszer kitalálója, fejlesztésének főnöke, **Ray Ozzie**, az Isis Associates elnöke talán Gerstnernél is nagyobb tapsot kapott, amikor megjegyezte, hogy elmesélje, mitől lett a Notes még nagyobb és a nyegedik kiadásban, mint korábban volt.

A Delfin szálló hatalmas báltermet kísértet járta be, az Inter-

net kísértete. Akárki szól, erről szó volt. Gerstner szerint szép új világ köszönt ránk, amelyben az, aki nem képes valóban platformfüggetlen, hálózatkész szoftvert csinálni, eltűnhet. Mint fogalmazta, amit a gyártók csak ígérnek húsz éve, a platformfüggetlenséget most kikényszeríti az Internet.

Pénzrel és tudással támogatja az IBM a Lotus szoftverek terjedését, fejlesztését – ez is egy fontos üzenet. Az utolsó fél évben – sokak szerint nem

utolsósorban az IBM tulajdonlása miatt is – megduplázódott, 4,5 millióra nőtt a Lotus Notes-felhasználók és 8000-re a Notes adatbázis üzemeltetők száma. A Cc:mail is látványosan terjed a Lotus szerint, felhasználóinak száma elérte a 9 milliót. A Wordperfect gyengeségét kihasználva és a Smart Suit 96-nak az MS-Office-ét messze megelőző szolgáltatásait, felhasználói felületét előtérbe helyezve, no meg agresszív árpolitikát alkalmazva, a Lotus harcba indult a Windows 95-tulajdonosokk. Ennek a harcnak egyik taktikai eleme a szerződésorosozat PC-gyár-

tókkal (Acer, AST, Epson és természetesen IBM) arról, hogy a gépeken telepítve adják el a Smart Suitot.

Disneylandben mindent úgy akarnak láttatni, mintha rajzfilm volna, de közben az épületek földrendésbiztosak, sokemeletes pincével és erős szerkezettel. Az IBM, amely most jelentette re-korderedményeit a legutóbbi üzleti negyedévben – és önálló részlege, a Lotus is – arra törekszik, hogy hasonlóan biztos hátterű és szerkesztői programjai a felhasználók számára játékszerűen kezelhetők legyenek – s ez úgy tűnik, megy is nekik.

Vargha Márton

Ismét NCR az NCR

Néhány évvel ezelőtt, 1991-ben nagy csinnadrattával jelentették be, hogy az NCR az AT&T Global Information Solutions részeként működik tovább, miután a távközlési behemót megvásárolta a céget. **Purnelle**, a Byte 1996. januári számának Chaos Major rovatában arról emlékezik, hogy míg az NCR a maga idejében a világ egyik legjobb tá-

kaszánítógépével aratott komoly sikereket, az AT&T globális informatikai részlege mintha nem is létezne, soha nem hallani felőle semmit. S valóban, Magyarországon is az egyesülésről szolt az utolsó híradás. Nem csoda hát, hogy a valamikor ismert nevű, piaci tényezőnek számít NCR bukadásolni kezdett.

1996 azzal kezdődött, hogy a

részvényesek döntöttek: az NCR név ismét szép lesz – méltó régi nagy híréhez. A részlegből ismét független részvénytársaságot csinálnak, s az ezért nem is használhatja a – nem sok dicsőségét hozta – AT&T nevet. (Lásd múlt heti számunk 3. oldalán.) Most persze az is kiderült, hogy az NCR név története több mint egy évszázados, a céget pontosan 112 éve alapították National Cash Register néven. (Ki nem emlékszik a gyönyörű, ezüst színű National kasszákra, amelyek csak az utóbbi évtizedben vonultak be végképp a múzeumokba?) A név sokáig a tranzakciók végrehajtására optimalizált, banki alkalmazásokban népszerű világklasszis számítógépeiről volt ismert – nosztalgizott a rendszerváltások szokás névviszavétel alkalmából **Lars Nyberg** vezérgazdát.

N. J.

Napi kétmillió vendég

Különféle statisztikák és becslések születnek arról, mennyire népszerű az Internet, hányan töltenek nap mint nap órákat azzal, hogy tallóznak benne, mint holmi szabadpolcos könyvtárban. A statisztikák közül a legmegbízhatóbbnak az adatbázisok látogatói statisztikai látásnak. Talán nincs messze az az idő, amikor egy lapon csak azt láthatjuk, a szerverek összesen éppen hány kérést szolgáltatnak ki. Addig pedig, amíg ezt valaki megvalósítja, időről időre meg tudhatjuk a frekvenciát több helyek látogatottságát. Most például a Digital Equipment, amelyről az a hír, hogy naponként 2 millió keresési kérést szolgál ki. Ez persze egy kereső, a többi világháló-állomást tükröző adatbázis, amelyet nem a DEC-re, hanem a mindenfelé kíváncsi keresnek fel.

Az Alta Vistának nevezett hely

három hete létezik, azóta már nyolc Alpha processzorra kellett bővíteni az Alpha Server 8400 gép kapacitását, hogy ne kelljen visszautasítani a megkereséseket. Annak érdekében, hogy jól informált legyen, az Alta Vista ügynöke – saját adatai találozója – rendszeresen

járja a világháló csomópontjait. Ha mindent bevetnek a digitálisok, akkor akár napi 2,5 millió világhálóoldalt is képesek indexelni. A Lycos – egy régebben felállított, ismert kereső – 7 millió oldalról vezet nyilvántartást, a World Wide Web Worm pedig mintegy 3 milliárd.

Szabadalomverseny

Évről évre közzéteszik Amerikában, melyik cég kérte a legtöbb szabadalmat. A számítástechnika mint a modern technika egyik kulcsparága, előkelő helyet szokott elérni ebben a nem hivatalos pontversenyben. A leginnovatívabb cég címre pedig nyugodtan pályázhatna az IBM, amely története során nagyon sokszor került az élre. 1995-ben nem kevesebb, mint

1383 ötlete kapott hivatalos védelmet, 27 százalékkal több, mint a második helyezette. Ez a szám abszolút amerikai rekord is, a korábbi rekordot, 1298 szabadalmat 1994-ben színtén a Kék Óriás érte el. 1983-ban csak 1087 patenter futtató az IBM-nek, de ezzel a számmal is első tudott lenni. A tavalyi élményzőn következő tagja a Canon KK volt 1088, a harma-

dik a Motorola 1012 és az ötödik a NEC 1005 szabadalommal. A General Electric 757 találmánya a tizedik helyre volt elegendő.

A Kék Óriás vezetése természetesen elégedetten nyugtázta a hírt, hogy megint elsők lettek. **Marshall Phelps** alelnök szerint továbbra is arra töreksenek, hogy amik kitalálnak, azok majd minél előbb termékek legyenek.

Alma a magyar mérlegen

Januárban tartották hazánkban az első olyan viszonteladói konferenciát, ahol az Apple technológiájáról és jövőképeéről adtak számot a résztvevőknek. A meghívottak között voltak a régi viszonteladók mellett új, potenciális partnerek, nagyobb hardver- és szoftverforgalmazó cégek, sőt olyan független szoftvergyártók is, mint például az Oracle. A rendezvényt párhuzamosan sajtótájékoztatón foglalta össze a legfontosabbnak ítélt kérdéseket György István, az Apple magyarországi vezérképviselőjének, a Hungarian Data Systems Kft.-nek az ügyvezető igazgatója.

Egyes jóslatok szerint két-három év múlva a világpiac 80 százalékát négy-öt nagy számítógépgyártó termelkei fedik le. Egyre nagyobb teret nyerne a globális rendszerek, nő a kommunikáció szerepe, nélkülözhetelenné válnak a hordozható eszközök. Az Apple – mint a sajtótájékoztató elhangzott – a kihívásokra komoly technológiai háttérrel, erős kutatási-fejlesztési részleggel készült fel, mutatja ezt a Motorolával közös fejlesztés is. A hagyományos nyomtatott szöveg mellett egyre inkább terjed a CD-n, a videón és az online módon elérhető információ, igénylik ezeket a kereskedelem, az üzleti és a műszaki alkalmazások tömege. E CD-ROM-ok közül egyre több Macintosh gépeken is elérhe-

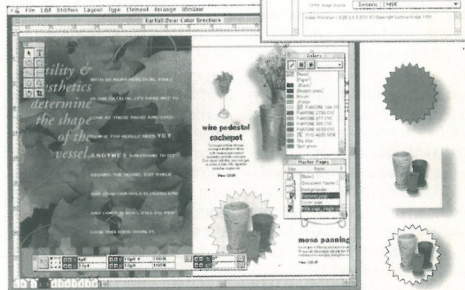
tő, magyar példa erre a Scriptum Kft. összes CD-ROM-os szótára.

Négy éve van jelen az Apple a magyar piacon. Napjaink egyik fő célkitűzése, hogy piaci részesedése közelítse a nemzetközi szintet. Tavaly az Apple magyarországi forgalma átlagos dollár-folyamán számítva 7,5-8 millió dollár volt, ami lényegében megfelel az előzetes tervekben előírt 8 millió dollárnak. Ebben az évben háromezer Macintosh számítógépet szeretnének eladni, becsléseik szerint ezzel elérik, hogy a magyarországi része-



sedésük 2 százalékról 3 százalékra nőjön. A későbbiekben évi 1-1 százalékos növekedéssel kívánják elérni az európai piacra jellemző 6 százalékos szintet. Kedvező fogadtatásra számítanak, az Apple ugyanis tavaly körülbelül 4,5-5 millió darab számítógépet értékesített világ-szerte.

Köztudott, hogy hazánk számítógépparkjának legnagyobb része PC-kből áll, körülbelül félmillió számítógép működik. Tavaly a kereslet lényegében nem bővült, de folyamatosan nő az igény a korábbi berendezések



minőségi cseréjére. Az Apple az érzékeny vevők számára olcsóbb gépeket, a bonyolult, esz-közigenyes céllafadatokra drágább, de professzionális berendezéseket kínál. A Magyarországon működő PC-k mintegy fele tüzemel ügynevezett nagy vevőknel, ahol a Macintoshok áranya igen alacsony, ezért ezt a cég kiemelt célpiacnak tekinti. Ugyanakkor a tél elején meghirdetett „Alma a fa alatt” akció sikere – amikor 150-200 darab Mac talált gazdára – jelzi, hogy az otthoni számítógépek beszerzésekor is nő az igény a márkás típusok iránt, ezért ezt a vevőkört is kitüntetett figyelemben részesítik.

Az értékesítési csatornák kialakításánál az említett felhasználókon kívül gondolkodnak például az oktatásra is. Megkönnyí-

ti a döntést – a későbbiekben pedig a munkát –, hogy szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő és kommunikációs szoftvert tartalmazó csomag összeállítását tervezik, amelyet az üzleti alkalmazóknak ügyviteli szoftverrel egészítenek ki.

Január elején kötötték azt a megállapodást, mely szerint a Computer 2000 – akárcsak Európa többi országában – hazánkban is Apple-distribútor lett. Ugyancsak új partner a Datanet Kft., amely egy hónapos kísérleti üzem után márciusától magyarul is hozzáférhetővé teszi az interneten az Apple-le kapcsolatos információkat. Ugyancsak az Internet szolgálat arra, hogy napi online kapcsolatot tartsanak a felhasználókkal.

Szekeres Zsuzsa

Tovább a megkez

Újabb elismerést vívott ki magának az amerikai szaksajtóban a Graphisoft Archicad építészeti tervezőszoftvere. Mint arról lapunk is tudósított, egy évvel ezelőtt a Macuser magazin Eddydíját, később az Orosz Építész Szövetségének nagydíját kapta az Archicad, ezt egy görögországi elismerés követte. Korábban is felfigyeltek a programra, ezt jelzi öt egymást követő év-

ben a Bostoni Építészeti Társaság „Legjobb Építészeti CADD” kitüntetése. Az amerikai Builder Magazine a hat legjobb CAD termékek egyikéként ajánlotta az építészeknek, az Architectural Record pedig profi tervezőeszköznek minősítette az Archicad építészeti tervezőprogramot. Legutóbb a Computer Graphics World című szakfolyóirat szerkesztői választották a legjobb-



Acer a C2000-nél

Kisebb-nagyobb megszakításokkal 1986 óta van jelen az Acer Magyarországon. 1993 közepén nyitott képviseleti irodát, azóta évente átlagosan 60-70 százalé-

Magyarországtól, mind pedig a C2000-től. Tervek szerint a későbbiekben a C2000 látja el a magyar piacot.

Az 1976-ban alapított anyacég

mok éve volt. Itt már az előző esztendőben 114 százalékos volt a növekedés, és most a kiskereskedelmi piacon a második helyet mondhatják magukénak. Ugyancsak elnöki döntés, hogy 1995 Európa éve lesz, itt kell fokozni a teljesítményt. A bécsi központ ugyanakkor (ahová az Acer Magyarország is tartozik) hazánkra koncentrált, itt szeretnének kiugró eredményeket elérni. Ehhez a célhoz kerestek a dealerek által is elfogadott erős partnert, akit a Computer 2000-ben találtak meg. *Kertész Gábor*, a Computer 2000 ügyvezetője elmondta, hogy számukra meggyőző az Acer stratégiája, a termékár/teljesítmény viszonya megfelel az eddig le nem fedett piaci szegmens igényeinek, ráadásul márkás szállítói egy részét logisztikai és egyéb problémák sújtják, az így keletkezett rések betömésére is alkalmasnak ígérkeznek az Acer gépek.

Mindehhez persze országos szervizhálóval kell, amelynek ki-

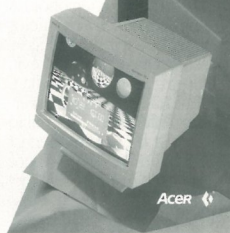


kos a forgalomnövekedés. Egy év múlva, 1994-ben együttműködési szerződést kötött a Compaq Kft.-vel a szervizhálózat biztosítására. A napokban (lásd *Heti CHIP* 1996/4.) két fontos eseményt jelentettek be: az egyik, hogy termékeikre január 15-től a korábbi egy év helyett három év garanciát nyújtanak, a másik pedig az, hogy nagykereskedői szerződést kötöttek a Computer 2000 Magyarországgal. Ez azt jelenti, hogy változik az értékesítési csatorna. A régi viszonteladók eleinte vásárolhatnak mind az Acer

történetében 1993 a fordulat éve, ebben az esztendőben 1,8 milliárd dollár árbevételért értek el, a tavalyi forgalom pedig – előzetes becslések szerint – 5,7 milliárd dollár körül alakult. Tavalyelőtt világszerte több mint kétfélmillió számítástechnikai berendezést adtak el, ennek 58 százaléka számítógép, a többi periféria, monitor stb. A termékeket öt gyárban állítják elő, az összeszerelő üzemek száma húsz.

A dinamikus növekedés egyik oka bizonyára az, hogy a cég igyekszik 10-15 százalékkal a nagy gyártók, az IBM, a Compaq stb. árai alatt maradni. Növeli a tajvani cég versenyképességét, hogy helyi összeszerelő üzemekben – Németországban, Hollandiában, az Egyesült Királyságban és újabban Franciaországban – állítják össze a végtermékeket, így rugalmasabban tudják felvásárolni azokat az alkatrészeket, amelyeknek az ára gyakran változik. Itt kerülnek a számítógépekre a céltértség igényeinek megfelelő alapszoftverek is.

Stan Shihnek, az Acer elnökgazdátójának döntése alapján 1995 az Amerikai Egyesült Álla-



alakítását megkezdte a Compaq Kft.: az ország nagyobb városiban egymás után nyílnak a márkaszervizek. A Compaq kapcsolatot tart a bécsi képviselettel, technikai kérdésekben pedig közvetlenül a holland gyár szakembereire fordul.

Szekeres Zsuzsa

dett úton

nak. A lap különösen a háromdimenziós grafikus technológiák, ezen belül a CAD- és animációs alkalmazások területén számít szaktekintélynek.



Márka márka mellett

Jövő hónaptól az Acer gépek magyar nyelvű Windows 95-tel is kaphatóak lesznek, addig a vevőknek be kell érniük a többnyelvű változattal, vagy ha úgy tetszik, a merevlemez nélküli – úgynevezett „Base” – verzióval. Ez esetben a C2000 persze csak a tőle vásárolt elemekre vállal garanciát. A Mic-

rosofttal kötött megállapodás értelmében azonban az Acer operációs rendszer nélkül nem hozhat forgalomba számítógépet. A Computer 2000 Magyarországnál egyébként felmerült, hogy a náluk vásárolt SIM modulokat horgászattal jelölik meg.

K. P.

LAN-monopólium

A Novell 2041 millió dollár bevétellel zárta az 1995. pénzügyi évet. Az előző évben a bevétel 1998 millió dollár volt. (A külső piacokon elért eredményből 568 millió dollár, 28 százalék származik az Európa, Közép-Kelet és Afrika régióból.) A Netware hálózati operációs rendszer bevétele 19 százalékkal szárnyalta túl az előző évit, és elérte az 1034 millió dollárt. A többi hálózati és rendszer-szoftver eladásából 600 millió dollár folyt be. A Wordperfect és a Quattro Pro viszonylagos mélyrepülése az eredményekből tetszik ki a legjobban, az ezekből származó bevétel a Novellnél 122 millió dollárral csökkent, s összesen 407 milliót tett ki. Ez a mintegy félmilliárd dolláros forgalom azt mutatja, hogy temetni még nem kell a Perfect Office-t, hatékonyabb marketinggel és az erényeinek szele-

sebb megismertetésével tisztas hasznot lehetne elérni vele, különösen azok között, akik mostanában tervezik, hogy megadják magukat, és DOS-os gépeiket valami másra (Unixra, OS/2-re, Macintoshra, Windows 95-re) cserélik.

Több mint 700 ezer Netware állománykezelő-használati jogot értékesített a Novell 1995-ben, és ennek mintegy 40 százaléka szól Netware 4.1-re. Négyezer annyi új rendszert és ötször annyi frissítőt, upgrade jogot adtak el tavaly, mint az előző évben. 1995-ben több, a Netware lehetőségeit kiaknázó Novell hálózati szoftvert is sikeres volt a piacon. A leggyorsabban teret nyerő termékcsaládnak a Groupwise bizonyult: 1995-ben telepített példányainak száma jóval túl van az 5 millión. A Magewise hálózati felügyelő szoftver iránti kereslet növekedése a

PC-s hálózati felügyelők piacának első helyére emelte a Novell-t. A Tuxedo, a tranzakcióvégrehajtás nyitott megfigyelő rendszere is szépen fogott, és szilárdan tartja legnagyobb piaci részesedését.

Általában a Novell továbbra is vezet a hálózati operációs rendszerek piacán. Független piackutatók szerint mintegy kétszer annyi Netware-t vásároltak, mint a többi hálózati operációs rendszerből összesen. Több mint négy eladott Netware jut minden eladott Microsoft Windows NT Serverre.

A Meta Group piackutatói is arra a következtetésre jutottak, hogy a Novellnek a hálózati stratégiája tartósan 65-70 százalékos részesedést eredményez a hálózati operációs rendszerek piacán. Ugy látják, hogy a címjegyzék válik a legfontosabb döntési szemponttá a hálózati

operációs rendszer vásárlásánál, s ezért szerintük a Novell legnagyobb ereje az Osztott Címtárban (NDS-ben) van.

A Netware Osztott Címtár mások szerint is a ma kapható legmegbízhatóbb, legbiztonságosabb és legszélesebb körben használt megoldás. Az NDS a többszerveres hálózatot egyetlen integrált információs rendszerre teszi, amelyet könnyű elérni, kezelni, felügyeletét ellátni, és a legolcsóbb a beszerzése, működése, karbantartása. Az NDS egyetlen elérési pontot ad a felhasználóknak a hálózati információhoz és erőforrásokhoz, amelyekre szüksége van. Több mint százharminc külső fejlesztés – üzenetkezelő, felügyelő, telefonkezelő, adatbiztonságot növelő eszköz, adatmentő – használja ki az NDS szolgáltatásait. A Netware elterjedtségét jelzi, hogy világszerte hetvenöt ezer vizsgálott Novell Netware mérnököt tartanak nyilván.

N. J.

Figyeljen

jobban a hálózat működésére!

A Novell ManageWise 2.0 ideális megoldás a hálózati forgalom ellenőrzésére, leltár készítésére, a munkállomások távoli ellenőrzésére és vírusvédelemre. Egyetlen egyszerű installáció, és máris

- figyelheti a szervereket és azok szolgáltatásait
- leltárt készíthet a hardver és szoftver eszközökről
- távoli ellenőrzési lehetőséget biztosít a végfelhasználók gépei felé
- lehetővé teszi az információ-megosztást más SNMP bázisú konzolokkal.

SFT III támogatás!



NOVELL
ManageWise 2.0



Walton Networking Kft.

1077 Budapest, Almásy tér 2. Tel.: 267 9010 Fax: 267 9011

Walton Szegedi Iroda: 6723 Szeged, Sándor u. 1. Tel./Fax: (62) 490 424

VERTIKORD Kft.

Kis- és középvállalkozások részére
max. 250 főig,

részletfizetési lehetőséggel
gazdaságosabbá teheti munkaidő-kihasználását.

Már havi 39 000 Ft + áfa

havi díj ellenében
üzembe helyezzük Önöknek a
mágneskártyás
számitógép-vezérelt
munkaidő-nyilvántartó
rendszert.

Üzembe helyezésről számítva
egy év garanciát vállalunk.
A 12. havi részlet kifizetése után
a rendszer a felhasználó
tulajdonába megy át.



További részletes felvilágosítás a 204-3955-ös telefonszámon:
Füleki Lászlóné, Bogárné József.

Központi telephelyünk: 1117 Budapest, Prielle Kornélia utca 2.
Telefon: 204-3955, 204-3918/309, 315 • **Fax:** 204-3918/165

VERTIKORD Kft.

Hardverhamisítással és a számítástechnikai feketepiacról foglalkozó összeállításunk első két fejezete (Heti CHIP 1995/26. és 27. szám) óta több mint fél év múlt el, nem is eseménytelenül. Az összegyűjtött információkhoz újabb adalékokkal szolgáltunk olvasóink, akik közt akadtak kis- és nagyfelhasználók, a Celem Cache Test programért jelentkeztek intézmények, magánemberek és hardverkereskedők, de újabb hamisítványokról is kaptunk híreket.

Míg a gyártók és kereskedők információval, véleményük megfogalmazásával segítettek „nyomozásunkat”, a hatóságoknál gyakran értetlenségbe, tehetlenségbe ütköztünk. A kicsiny méretű, de annál értékesebb elektronikai alkatrészek illegális behozatala feltűnt ugyan az illetékeseknek, tenni viszont eddig nem tudtak ellene. Könnyebb a szürke szoftverek nyomára jutni, ezeket az APEH vizsgálata során is ellenőrizhetik.

Ami az okokat illeti, a Vám- és Pénzügyország (névtelenséget kérő, úgymond nem illetékes) osztályvezetője elmondta: utóljára 1924-ben volt magyar vám törvény, jelenleg egy 1976-os, azóta körülbelül százhetvenszer módosított rendelet alapján dolgoznak. Kevés számítástechnikai szakember áll rendelkezésükre, ami késlelteti az ügyek kiviz-



gálását; hivatásos állományban mintegy 4700 főt tartanak nyilván, ennyien ha akarnak sem tudnák százszázalékosan ellenőrizni a határátkelőhelyek forgalmát, de – mint mondta – „a vámpontok teljes fizikai védelme az ötvenes években sem volt cél”. Jelezte ugyanakkor, hogy nagyszabású akciókra készülnek a szürke szoftverek felhasználói ellen. Július végén a razzák megkezdődtek, és – most első ízben – közintézmények, magánszemélyek számítógépeit is átkutatták, elbontozták.

gi és gazdasági érdekeit. Siklós Sirin, a BSA Magyarországi elnöke úgy véli, legfontosabb feladatuk annak elismertetése, hogy a számítógépes program épp olyan szellemi termék, mint bármely találmány vagy irodalmi, művészeti alkotás. Már azt is szép eredménynek tartaná, ha a vál-

lalkozások éves költségvetésében az informatikai beruházás kategóriában a szoftverbeszerzés ugyanúgy szerepelne, mint a hardver.

A BSA Magyarország tagjai az anyavállalat által előírt mértékig támogatják itt elért forgalmukból a BSA tevékenységét, tehát közvetlenül is érdekeltek a legális szoftverkereskedelem kibontakoztatásában. Tagjai a BSA Magyarországnak ezenkívül disztribútorok, továbbá magánszemélyek, akik számára semmilyen megkötés nincs az egyesület támogatását illetően. A londoni központ alkalmazásában álló két jogászuk tanácsadói szerepet töltenek be. A szervezet 1995-ben mintegy 7 millió forintból gazdálkodhatott.

Siklós Sirin szerint a Sopronban és Győr környékén nemrégiben lefolytatott rendőri ellenőrzések kiindulópontja nem a BSA Magyarországot volt. Azokat a Győr-Moson-Sopron megyei rendőrség gazdaságvédelmi sz-

tályá indította, első lépésben egy soproni könyvtárban illegálisan, a könyvtár vezetőjének tudomása nélkül működő BBS rendszer ellen. (Az akció után – a további nyomozás érdekében – a rendőrség hírzárlatot rendelt el.) További bejelentések alapján a megyében újabb ellenőrzéseket folytattak, amelyek során, más gazdasági bűncselekményekkel összehasonlítva, azok átlagát meghaladó mértékben találtak bizonyíthatónak a károkozást. A Győr-Moson-Sopron megyei gazdasági rendőrség „menet közben” vette fel a kapcsolatot a BSA Magyarországgal: a rendőrség kérte föl a BSA-t szakértői közreműködésre. A megyében soha nem látott szoftvervásárlási láz bontakozott ki...

„Olaszországban – említette Siklós Sirin – a sajtó széles körű kampányra előzte meg azokat a rendőrségi akciókat, amelyek során rendkívül szigorúan jár-

Business Software Alliance

Sokan csak „szoftverrendőrség” néven emlegetik, holott a BSA nem hatóság, nem szerv, hanem független szoftverházak olyan nemzetközi érdekszövetsége, amelyet az alapítók azért hoztak létre, hogy szerzői jogi alom alá tartozó termékeiket védve biztosítsák képviselőik jo-

tak el a másolt szoftvereket terjesztő és használó vállalatokkal szemben. A magyar sajtóban megjelent írások többsége ezzel szemben csak arra jó, hogy rögös a kereskedőket. Magyarországgal kapcsolatban – fejtegette – sokan elfelejtik, hogy néhány évvel ezelőtől még a Windows 3.11 is COCOM-talalom alá esett, s ily módon éppen a Nyugat kényszerítette és biztatta a magyar cégeket illegális szoftverbeszerzésre. A helyzet azóta nagyon változott: most ott tartunk, hogy van olyan, szín-

területenkívüliséget élvező amerikai-magyar vegyesvállalat, amely öt év titlé után sem vásárolt szoftvert milliós értékű számítógépeihez.

Egyes szoftverforgalmazók – licenccpolitikájukra építve – a maguk útját járják, azaz a BSA közreműködése nélkül igyekeznek feltárni, mennyi kárt szenvednek programcsomagjaik illegális másolása miatt. Az APEH elnökeinek becslése szerint a kiadó áfa-bevétel évente mintegy 15 milliárd forint kárt okoz az államnak.

Gazdaságvédelmi Koordinációs Titkárság

Októberi ülésén a Miniszterelnöki Hivatal Gazdaságvédelmi Koordinációs Bizottsága meghallgatta az Országos Rendőr-főkapitányság vezetőjének tájékoztatóját a gazdálkodással összefüggésben folytatott felderítések és nyomozások helyzetéről, a tett intézkedések eredményeiről, a gazdasági bűnügyek nyomozó-

sának szakszerűbbé tétele érdekében tett intézkedésekről, a korrupció elleni harc szervezeti és személyi feltételeinek javítása érdekében tervezett létszámfejlesztésről. A Legfőbb Ügyészség tájékoztatást adott az ügyészi nyomozófelügyeleti tevékenység hatékonyabbá tételének tapasztalatairól, a Munkaügyi

Minisztérium a feketemunka, az Állami Bankfelügyelet a hitellel kapcsolatos bűncselekmények, a VPOP a jövedéki termékek forgalmazásának, adózásának és ellenőrzésének tapasztalatairól számolt be.

Bencze József, a Gazdaságvédelmi Titkárság vezetője az ülés után tartott sajtótájékoztatón elmondta: fontos lépés az államnyomozórendszer erősítése a létszám- és költségvetés bővítésével. Ugyanakkor kiemelte, az új jogszabályok megalkotása a lehető leggyorsabban történjen meg. A Vám- és Pénzügyőrség állásfoglalása kiter az is, hogy „az informatikai rendszer fejlesztési elképzeléseinek az állásfoglalás vegye figyelembe a folyamatban lévő integrációs elképzeléseket.” A bizottság hangsúlyozta, hogy „a gazdaságvédelem érdekében felépíteni, azt befejezni elsősorban a piac önszabályozásával, gazdasági-államigazgatási eszközökkel lehet, és csak végső eszközként a büntetőjog erejével. Ugyanakkor fontos érdek, hogy a ható-

ságok, hivatalos személyek tudomására jutott bűncselekmények az illetékes nyomozóhatóságoknál feljelentésre kerüljenek.” Leszövegezik továbbá: „az új típusú gazdasági bűncselekmények körében az értékelhető bírói gyakorlat a törvény hatályából azódd meg nem alakult, ezért a bírói eljárás megelőző eljárási szakban közreműködő szervek jogalkalmazási, jogértelmezési tevékenységének összehangolására van mód”.

Statisztikák szerint Magyarországon a fekete gazdaság aránya mintegy 30 százalékot tesz ki (ez a szám Nyugat-Európa országaihoz képest magasabb). Az Egyesült Államokban 12 százalék körül alakul, a hatóságok közti együttműködésre tehát igen nagy szükség van. Mint elhangzott, a múltban több olyan esetre volt példa, amikor például a VPOP adócsalásban eljáró munkatársai a számviteli eljárást sértő esetekkel találkoztak, amelyek már nem tartoznak hatáskörükbe. Összehangolt akciók segíthetnek a problémák megoldásában. Kérdésekre válaszolva Bencze úr elmondta: több konkrétum kellene annak kimondásához, hogy a szervezett bűnözés beépült a magyar politikába. Mindenekelőtt hiányzik még az összefüggésteremtési törvény konkrét megfogalmazása.

Hamis PC-k hibás lapkákkal

A NEC, Japán legnagyobb félvezetőgyártója figyelmeztette a vásárlókat, hogy csak az olyan számítógépeikért vállal felelősséget, amelyek – belső címkével azonosítható – NEC lapkát tartalmaznak. Erre azután került sor, hogy kiderült, az Egyesült Államokban és Tajvanban több ezer hamisított PC-s memória modul került NEC néven forgalomba. Ezeket a nyolc DRAM lapkás elemeket feltehetőleg más gyártóktól lopott, hibás lapkákkal látták el.

A hamis NEC memóriamodulok is bizonyítják: a tolvajok már szerte a világon borsot törnek a lapkagyártók, a számítógép-előállítók és a felhasználók orra alá. A fekete piacon az integrált áramkörök ára súlyuk platináértékének felel meg. A félvezetők a kilencvenes évek „kábitő szerencéje”, nemzetközi szervezett bűnbándák célpontjává váltak. A tolvajok, nemritkán fegyverrel nyomatókósf-

va igényüket, egyszerűen kitéstolnak az ajtón a drága áruval, és néhány órán belül el is adják a kinyomozhatatlan eredetű holmit, amely a rablást követő első három nap alatt akár tizenöt-hússzor is gazdát cserél, de gyakori az is, hogy a gyárak hulladéktárolójából származó selejt kerül forgalomba.

Ily módon előfordulhat, hogy a repülő robotpilótája vagy az orvos EKG gépe hibás, lopott komponenseket tartalmaz. A kaliforniai Silicon Valleyben a tolvajok által okozott károkat heti 1 millió dollárra becsülik. Ugyanez az adat éves szinten a világon 8 milliárd dollár. Minden számítógép-vásárló gépenként mintegy 100 dollárt fizet ezeknek a károknak a fedezésére, de mint a NEC illetékesei elmondták, talán még nagyobb az az erkölcsi kár, amit a vevők elvárásainak nem megfelelő működés a NEC márkánévnek okoz.

BOI

Comfort

Nem érdemes gyanúsan olcsó modemeit vásárolni – hallottuk a Comfort Kit. termékfelelőstől, **Andrási István**ól. Tavaly több hardverforgalmazónál jelentek meg különféle „egzotikus” US Robotics modemek. Ilyen volt az a Sportster 14400-as külső modem is, amelyet vevője azzal a panasszal vitt be a Comforthoz, hogy a készülék telefonhívás fogadásakor és kitarcsázáskor furcsaságokat produkál. Kiderült: a készüléket az ügyfél Portugáliában vásárolta, így természetesen nem a magyar, hanem az ottani előírásoknak felel meg. (Ebben az esetben a vevő vessen magára, de vajon mi a teendő akkor, ha itthon kap hasonló, nem a magyar előírásoknak megfelelő típust?)

„Mivel az amerikai cég termékeit világszerte forgalmazza, azoknak megannyi ország telefonfőosztásai műszaki előírásainak kell megfelelniük. Modemeik – akár egy-egy típuson belül is – rengeteg verzióban léteznek, különbségek vannak mind a működő EPROM-ban, mind az analóg telefoncsatlóban – magyarázta **Andrási István**. – Az alapváltozat az Észak-Amerikában használható típus, nálunk az Európába szánt, úgynevezett International CCITT (ITU) verziót engedélyezte a Hírközlési Főfelügyelet, bár ezen termékcsaládon belül is léteznek különféle nemzeti verziók. Az ősszel azonban egy teljesen egzotikus US Robotics modem tűnt fel, a Sportster 14400 Si.

Ennek az a furcsasága, hogy maga a hardver nem támogatja sem a V.42/V.42bis, sem pedig az MNP2-5 hibajavító és adattómórtó eljárásokat, pedig ez manapság már a legegyszerűbb típusoknál is alapkövetelmény. Első pillantásra úgy lehet felismerni, hogy a PC-be helyezhető kártya háromszög alakú. Olyan, mintha a modem másik fele, a lényegi rész hiányozna."

C2000

*Kertész Gábor*t, a C2000 ügyvezető igazgatóját arról kérdeztük, hogyan értékeli a mai magyar számítástechnikai piacot. Mint mondta, minden szinten esztelen már a versenyhelyzet. „Ha a viszonteladók piacok akarnak maradni, akkor igazodniuk kell a piac törvényeihez. Magyarországon ma a világon az egyik

Hozzátehetjük: nemcsak olyan, mintha, hanem valóban hiányzik is, a kártyát egyszerűen félbevágták. A Comfort ajánlata: vásárlás előtt érdemes kipróbálni a modemet, terminálprogramból visszairatni a készülékek adatait típusát, és ragasztani a Hírközlési Főfelügyelet engedélyéhez, amelyet újabb hologrammal ellátott, sárga színű matrica jelez.

legjobb beszerzési forrás nagyon sok számítástechnikai termék esetében. Például ha Magyarországon vásárolnánk SIM modult, akkor olyan jó áron kapnánk, hogy Európa bármely részébe érdemes lenne exportálni. Ma Magyarországon balkáni, sőt annál is rosszabb állapotok vannak."

Elbatex

Othmar Lackner urat, az Elbatex Ges.m.b.H. értékesítési igazgatóját a processzorhamisítás ügyéről kérdeztük.

– *Tudomásunk szerint az Intel processzoroknál nincs világszerte árú, a gyártó régióinként más és más árat érvényesít.*

– Ez alapvetően igaz. A meghatározott viszonteladók árai az egész világon megegyeznek. Ehhez azonban hozzájönnek még az átváltásiárfolyam-különbségek. Ha valaki olyan pénzbenben vásárol, aminek az árfolyama csökken, akkor olcsóbban tud venni. Az Intel OEM ügyfelei nagyban veszik a processzorokat, amelyekből – a disztribútori árak alatt – el-eladnak egy-egy tételt.

Albacomp-SZÜV

– *Hogyan érinti az Albacompt mint az Intel szerződött partnere a processzorhamisítás és a feketegazdaság?* – kérdeztük *Miánaróvits Jánost*.

– A hivatalos Intel forgalmazók a hivatalos csatornákon bekerült Intel termékekkel nem tudnak versenyezni a nem hivatalos csatornákon bekerült, becsempészett, szintén eredeti

Ez a két fő momentum érvényesül, ha a vám- és egyéb ügyeket figyelmen kívül hagyjuk. Ha azonban magas a vám – mint Magyarországon is – a csempészet már érdekes lehet. Ezért csak a vám mérséklése segít, akkor ugyanis már nem éri meg csempészni. Nagyon jól meg lehetett ezt figyelni Lengyelországban. Ott az alkatrészekre kivett vám mértékét erősen csökkentették, míg a kész berendezésekre kiszabott vámat emelték. A kész berendezéseket sokkal nehezebb csempészni, mint mondjuk egy processzort. Ennek hatására nagyon sok összeszerelő üzem létesült, ami még a gazdaságunk is impulzust adott.

Intel termékekkel a feketepiac, illetve a feketegazdaság miatt. Az ügyeskedők fiktív számlákkal hivatalosítják az árut, nem fizetnek vámat, áfát, sőt a be nem fizetett áfát visszaigénylik. A teljes her 47 százalékal különbözött jelent. Ezzel nem lehet versenyezni, így a hazai Intel-forgalmazók a processzorpiacot nem tudják a kezükben tartani. Az is

elképzelhető, hogy valaki tölem veszi meg vámszabad területen dollárért az Intel processzort, és utána az említett módon hozza forgalomba.

– *Megröbálták már önöket is hamisítványokkal becsempí?*

– Nagyon sok hamis áru van forgalomban. Mi magunk is pár-szor belenyúltunk, amikor még nem az Inteltől vásároltuk a processzort. Az alaplapokkal nincsenek gondjaink, két helyről vásároltunk, azok megbízható források. A hamisítást szerintem jórészt hongkongi cégek üzik, a portékájuk Kínából származik. Az alaplapnál a cache-sel lehet trükközni, mert a cache-lapka ára eléggé felment.

– *Hamisítják-e már az Intel lapkakészleteket? Az Intelnek erről nem volt tudomása.*

– Erről én sem tudok. A remarking már Tajvanon és Hongkongban is jól kiépült szakma, RAM-ban és processzorban milliószámra üzik.

Compmark

Zsingly Tibor, a Compmark Kft. ügyvezető igazgatója, az egyik meghatalmazott Intel dealer nagykereskedője úgy véli: az árak mutatják, hogy egyes cégek nem fizetnek sem vámat, sem áfát, márpedig akik ilyen árut kínálnak, rendszerint tisztában vannak azzal, hogy a lágiapci árnál olcsóbb holmik vagy eredetileg lopottak, vagy nem tisztességes módon jutottak a kereskedőkhöz. Ha ez

A processzorhamisítást megnehezítő megoldást alkalmaz Pentium processzorainál az Intel. Az egy gyártósoron egy adott technológiával készült mikroprocesszorokról a gyártás után döntik el, melyik milyen frekvenciájú órajellel lesz meghajtható. *Bernhard Wopperer* úr, az Intel Európa marketingigazgatója lapunknak elmondta, keresik a megfelelő megoldást a processzorhamisítás ellen. A megoldás egyik fele: a processzor házának alsó részébe beprésselt típusjelzés mutatja, hogy a processzor, mondjuk, egy P75-ös. Ez

– *Interjúsorozatunkban a hatóságok a kérdést egyöntetűen polgári jogi problémaként kezelték. Ön szerint az itt feszegetett kérdések mely jogág alá esnek?*

– Nagyon érdekes volt olvasni, hogy hártotta el magáról mindenki az ügyet. Jómagam is több illetékesel beszélgettem. Nem értem, miért nem tűnik fel nekik a szaksajtóból, hogy dolláros beszerzési árszintű utcai árakon hirdetnek termékeket. Az előző politika nem tördött a feketegazdasággal, az elharapózott. Manapság – úgy látjuk – sokkal kellemesebb egy *Palotás János*-féle kirakatper csinálni, mint ezekkel a kérdésekkel foglalkozni. Egyesek szerint az a lehetséges magyarázat, hogy a magyar nagytőkét utálni kell. Van egy másik lehetséges magyarázat is: jobban bele van fonódva a mafia a politikába és a kereskedelembe, mint az gondolat.

így megy tovább, előbb-utóbb csak olyan árú kerülnek forgalomba, amik után az állam nem jut hozzá az őt megillető bevételéhez, a tisztességesen dolgozó cégek fennmaradása pedig kétségessé válik. A rövid távú előnyökre alapozó vállalkozások lerabolják a piacot, s ha már nem megy a bolt, akkor holtlapját görög-dinnyét vagy bármi mást fognak árulni.

Intel: egy játék vége

a stancolás elég mély ahhoz, hogy azt onnan csiszolással ne lehessen eltüntetni. Ügyes hamisítók ide szoktak ötpadód, le nem húzható garanciamatrickát ragasztani. Az Intel sohasem ragasztott a processzoraira ilyen matricákat. Emellett belső jelzés is védi a lapkát: a processzor beépített védelme nem engedi a CPU-t az engedélyezett órajel-frekvenciánál nagyobb tempóban meghajtani, ilyen próbálkozásoknál a processzor lekapcsol és a PC nem bootol.

**Kelenhegyi Péter,
Kőfalusi Viktor**

Tények **tervek** vélemények



Tavaly 24 százalékkal nőtt Magyarországon a telefonállomások száma, és ezzel a száz lakosra jutó sűrűség túllépte a húszat. A Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium értékelése szerint az 1995-ös fejlesztés jelentősen meghaladta a GDP-ből következtethető értéket.



Remélhetőleg még az első negyedében a kormány elé kerül a Nemzeti Informatikai Stratégia átdolgozott változata.



A helyi koncessziós társaságok szolgáltatási területei közül 1995 végéig a monori, a jászberényi, a salgótarjáni, a sárvári, a bajai és a kiskunhalasi körzetben voltak jelentős fejlesztések. A többi területen eddig a projektek előkészítésével és a finanszírozás feltételeinek megteremtésével foglalkoztak. Bár a KHVM-ben merülnek fel a követelmények

teljesítésével kapcsolatos kérdések, a tárca szakemberei alapvetően optimisták, és bíznak abban, hogy a koncessziós előírásokat a társaságok az 1997. évi határidőre teljesítik.



Befejeződött a Magyarországot műholdas program szerződésének előkészítése. A kormány nem vállalta az izraeli fél által kért nagyobb garanciát, és deklarálta, hogy a projekt kizárólag üzleti alapon valósítható meg. A feltételeket a Magyarországi tulajdonosai elfogadták. A szerződés aláírása a közeljövőben várható. A magyar kormány előzetesen négy csatornát kötött le a műholdon, a további kapacitás feltöltése az üzemeltetőre hárul. Az éves csatornabérelti díjak mindig a világpiaci ár alatt kell maradnia, a jelenleg meghatározott maximum 2,7 millió dollár. A műholdat várhatóan 1999-ben helyezik üzembe.



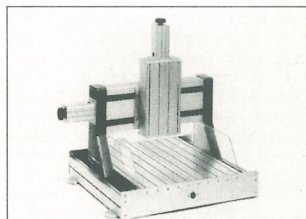
Tavaly 355 ezer vonalkapacitásnyi központ szállításra kapott megbízást az Ericsson Kft. a nyilvános vezetékes telefontársaságtól. A Matáv 233, a Monor Telefon Társaság 50, a Jásztel 25, az Emitel 47 ezer vonalat rendelt meg.



Hosszú távú magyarországi ipari bázisának kialakítására beruházási programot indított az Ericsson Kft. Megvásárolta a Radelkis Óbudai létesítményeit, és 1996 végétől odatelepti a X. kerületben működő gyárat. A beruházás teljes értéke 1,5-2 milliárd forint.



Valamennyi euro-ISDN követelményre felkészítették az AXE központok legújabb generációját, s a Matávnak már ezt a változatot kínálja az Ericsson Kft. A centrex szolgáltatásomago (főközponti kialakítható virtuális alközpont) magyar szoftverfejlesztők készítették.



Egy moduláris gépcsald alkalmazási területei:

- FELÜLETDIGITALIZÁLÁS
- SZOBORFELÜLETMARÁS
- NYÁK FÚRÁS, KONTURMARÁS
- GRAVIROZÁS AKÁR GÖRBÜLT FELÜLETRE IS.
- ÖNTAPADÓS FÓLIA VÁGÁS
- AUTOCAD, CADKEY
- COREL-DRAW, CASMATE INTERPRETER.

További információ:
tel/fax: 1 889-987

ISDN az atomerőműben

Befejezte a próbaüzemet a paksi atomerőmű Siemens Hicom 300-as ISDN alközponti rendszere. A 3050 port kapacitású, négy térfeles konfigurációú a BHG 1979-ben telepített ARF 102 típusú, 2000 vonalkapacitású elektromechanikus alközpontját váltotta ki. A biztonsági követelmények miatt az összes központ duplex üzemmódban, vezérlőmoduljai – központon belül – duplikáltak. A rendszer három Hicom 382-es tagján 940 digitális és 1488 analóg mellékállomás üzemel, a negyedik központot (Hicom 372) csak vészhelyzetben használják. Fővonali oldalon 131 kétirányú és 20 közvetlen beválasztós vonal, valamint 15 budapesti Matáv paksi, továbbá 10 villamosenergia-

ipari vonalon tartja a kapcsolatot a külvilággal. Ezen útvonalak szintén duplikáltak. Az alközponti hálózat egy része strukturált kábelvezetéssel létesült. Új szolgáltatás a paksiak számára a hangposta, a konferenciabeszélgetés, a hívásátírányítás stb. Az egyedi berendezések és a homogén hálózat adminisztrációját a Hicom központi felügyelőrendszere (DMS, Domain Management Service) végzi.

A paksi távközlési hálózat minden eleme olyan Siemens gyárból került ki, amely rendelkezik ISO 9001 minőségi tanúsítvánnyal. Ez – a fokozott biztonsági követelmények miatt – jelentős szempont volt a szállító kiválasztásánál.

M. J.

CENTEL SCII
Híradó- és távközlési eszközök gyártója
1023 Budapest, Levél u. 2. t.12-2702 f.115-5928

ISO 9002 szabványú PC ISDN eszközök

- * BRI (Express0, Datavoice) és PRI adapterek
- * PC SO ISA/MCA/PCMCIA, MAC változatok
- * DOS, OS/2, Windows, Unix, Mac-OS környezet
- * Fejlesztési és alkalmazói szoftver csomagok
- * Multiprotokoll kezelés
- * Novell által tesztelt Translan NLM, Translan PCR

TMS (TELECOM MODUL SYSTEM) ÁRAMELÁTÓ RENDSZERCSALÁD

Vállaljuk
komplett rendszerek gyártását,
helyszíni telepítését
és üzembe helyezését.

PS Powerstar
Powerstar Rendszerfejlesztési és Főállatkészítő Kft.
H-1039 Budapest, Nagyváradi utca 11-17.
Tel.: (36-1) 240-0350. Fax: (36-1) 240-0349

Lerontják-e az alközpontok a modemes kommunikációt?

Vád érte az Ericsson-Schrack alközpontokat. Egyes felhasználók azt tapasztalták, hogy ha mellékállomásról kezdeményeznek adatátviteli kapcsolatot fővonalú állomás felé, akkor vagy nem jön létre az összeköttetés, vagy alacsonyabb sebességen lehet csak kommunikálni, mint fővonal-fővonal relációban. A probléma tisztázására kerekasztal-beszélgetésre hívtuk Nagy Andrást, az Ericsson Üzleti Kommunikációs Rt. vezérigazgatóját, Unyi Gábort, a gondot jelző cégéhez modemeket szállító Comfort Kft. ügyvezető igazgatóját, valamint az Ericsson MD 110 alközpontok egyik nagy felhasználójától, a GE Lighting Europe-tól (a Tungsramtól) Jámbor György hálózati szakértőt.

Nagy Andrea és mérnökárdája úgy véli, hogy a szabványos felületeket nyújtó MD 110 semmi esetre sem lehet a bajok forrása. Ezt a véleményt támasztják alá a Tungsram tapasztalatai, ahol mintegy százötven, több gyártótól származó modem működik, s ezek zömét mellékállomásról is használják. Jámbor György és az Ericsson vonalhibára gyanakszik, ilyen jellegű problémák a Tungsramnál is szép számmal akadtak s akadnak még ma is. Gyakran előfordul például, hogy ugyanarról a mellélről egyszer gond nélkül lehet modemezni, máskor pedig akár 2400 bit/secundum is le kell menni a sebesség-ellátul függően, hogy a kábel melyik épárára fut a hívás.

Unyi Gábor abból a feltételezésből indul ki, hogy a Matávnak kötelessége az előírtaknak megfelelő vonalakat biztosítani. Felmerült az a gondolat, hogy a Matáv vonalak minőségére okozhatja a zavart, fővonal-fővonal relációban azonban nem érkezik panaszok, így hát mégsem lehet mindent a vonalak minőségére fogni, érvel a Comfort Kft. vezetője. A modemek – a problémás esetekben jó minőségű Zyxel gyártmányúak – rendelkeznek a Hírközlési Főfelügyelet típusengedélyével, tehát minden bizonyny megfelelnek a hazai hálózati követelményeknek. Mégis előfordulnak problémák,

ha alközponton keresztül kommunikálnak. Mi lehet vajon e furcsa jelenség oka, teszi fel a kérdést Unyi Gábor.

A HIF típusengedélyével természetesen az MD 110 is rendelkezik, hangsúlyozzák azonnal az Ericsson szakértői. Előfordulhat, hogy a közvetlen fővonalak nem ugyanaból a kábeltől érkeznek, mint az alközpont-hoz csatlakozók, így nem kizárt a minőségi eltérés. Felmerül annak a lehetősége, hogy esetleg a felhasználók belső kábeljei rossz minőségűek, vagy a kábelek és az alközpont csillapításának eredője lépi túl a megengedett értéket, s ezért lassul le a sebesség. Azt sem lehet teljes mértékben kizárni, hogy az alközpontok mellékdali felülete némiképp eltér a modemek csatlakozási felületétől, habár mindkettő paramétereit szabványok írják elő. Ez természetesen csak akkor szolgálhat magyarázatul, ha fel sem épül az összeköt-

tetés, a lassúbb sebességnek semmi esetre sem lehet okozója. A modemek jó minőségét elengedhetetlen követelménynek tartja Jámbor György. Olcsóbb eszközökkel felépültek ugyan az összeköttetések a Tungsramnál, de rögtön el is bomlottak. Amióta átérték a megfelelő modemekre, és a személyzet is megtanulta a rendszer használatát, csak a vonalak minőségére visszavezethető problémák vannak. Ha kikapcsolják az összeköttetésből a fővonal hálózatot vagy az adatátvitelt két olyan MD 110 alközponton keresztül történik, amelyek a nyilvános hálózat kiiktatásával kapcsolódik össze, akkor nem csökken a sebesség. Mindez a Tungsram belső telefonhálózatának gyenge minőségére ellenére érhető el. Az MD 110 egyik nagy felhasználója tehát semmi esetre sem az Ericsson-Schrack alközpontot okolja az esetleges adatátviteli problémáért.

Mallász Judit

Hol van a kutya élésve?

A kerekasztal-beszélgetést követően az érintettek felkeresték az egyik problémát jelző felhasználót, nevezetesen a Westel Radiótelefon Kft.-t. Ha a cég Huszti úti telephelyén a modem V.32bis felületét használva mellékállomásról próbálnak a Matáv hálózaton keresztül egy fővonalú állomást meghívni, akkor az esetek nagy többségében nem jön létre az összeköttetés, vagy ha fel is épül, használhatatlan. A gyakorlati próbákat Zyxel és U.S. Robotics modemekkel végezték. Mellékállomásról saját belső mellékállomásra minden további nélkül lehetett megfelelő sebességen – 14,4 kilobit/secundumon – adatokat továbbítani, s ugyanez volt a tapasztalat, ha a Matáv fővonaláról indult a kapcsolatfelépítés egy mellékállomás felé. Az esetek többségében azonban nem sikerült az összeköttetés, ha mellékállomásról kezdeményezték a hívást a Matáv hálózaton lévő fővonalú állomás felé. Semmi sem bizonyította tehát, hogy az alközpontok bármilyen közbe lépése miatt, igaz, az sem derült ki egyértelműen, hogy hol van a kutya élésve. A Westel Kft. Huszti úti épülete közös alközponti

rendszerben működik a cég Kanthy Frigyes úti telephelyével, az összeköttetések zömevények. Elképzelhető, hogy egyszer a Huszti úti, mások a Kanthy Frigyes úti kábelének lépnek ki a városba menő hívások, s a vonalak minőség-e minden bizonnyal eltérő. Vonalhibára enged következtetni az is, hogy ha a mellékállomásról kezdeményezett hívás nem a Matáv hálózatát, hanem az alközpontozás szintén kapcsolódó mobilközpontot vette igénybe (a Westel Kft.-nél erre lehetőség van, mivel az alközpont a Westel saját mobilközpontjával is össze van kapcsolva), akkor minden további nélkül felépült az összeköttetés a fővonalú állomással.

A mérések során egy másik hibajelenség okához is sikerült közelebb jutni. Amennyiben a modemek nem V.32bis protokollal kapcsolódtak az alközponti mellékállomásra, hanem 450 megahertzes analóg rádiótelefonon keresztül, az ehhez a rendszerhez kifejlesztett speciális protokollal, akkor a Zyxel 1496E jelű modemmel nem sikerült a kapcsolatot felépíteni. Ugyanez a jelenség állt elő visszirányú hívás esetén is.

M. J.

Néhány jó tanács

A témával kapcsolatban Unyi Gábor néhány további gondolatot is fontosnak tartott kiemelni. Minden modemyártó az általa forgalmazott és az adott országban bevizsgáltot modemeit a nyilvános telefonhálózatra, egyes típusait a bérlet vonalakra is ajánlja. A gyártók külön felhívják minden felhasználó figyelmét, hogy távbeszélő-alközpontok közbeiktatásával a modemek korrekt műkö-

dését nem garantálják. Ha gond van, akkor a problémák egy része (például nem szokványos vonali bűgöhang, kicsengéti impulzus, csillapítás) valamilyen beavatkozással elhárítható. A beállítás mozgásterét az alközpont intelligenciájától és a modemekbe épített lehetőségektől függ, de hangsúlyozandó, hogy minden környezetben egyedül megoldásokra van szükség. Hasonló probléma

esetén ajánlatos tehát műszaki információért felkeresni mind a telefonalközpont, mind a modem forgalmazóját, vásárlás előtt pedig tanácsot kérni.

Amennyiben Olvasóinknak vannak a fentiekkel kapcsolatban tapasztalatok, esetleg hasonló problémák, úgy szerkesztőségünk a későbbiekben szívesen tolytja a témát. Várjuk észrevételeit.

Titkolózni mégis szabad

Ismeretes, hogy az Amerikai Egyesült Államok nemzetbiztonságért felelős hivatalai meglehetősen érzékenyek a titkosítási törekvésekre. Évek óta folyik például a Clipper nevű rejtjelző lapka körüli hercehurca, mert azt szeretnék, ha mindenki azt használná, az FBI pedig a rajta lévő tapétaajtón bejutva a rejtjelző szobába (népszerűbb nevén a TÜK-be), kitudhatná mindenki titkait. Az amerikai hírszerzés kíváncsiságának egy másik terméke az a tilalom, amely a titkosítási algoritmusok exportálására vonatkozik. Igaz ugyan, hogy az RSA, a ma publikus legbiztosabb titkosítási eljárás algoritmusra közmert, abból bárki írhat magának – vagy eladásra – komplett rendszert, de kivinni egy készet az Egyesült Államokból, azt már nem...

Illetve, ha jobban körülnézünk akár a saját gépemen is, bizony ott van az Internetről kivasolt PGP program, amely talán a világ legfrekvenciáltabb PC-s rejtjelző programja. A Pretty Good Privacy írójának, Phil Zimmermannnak az ügyét vizsgálják is az illetékes hatóságok, vajon történt-e valami törvénytértés akkor, amikor

boldog-boldogtalannak hozzáférhetővé tette a kódot. Most közzétették a vizsgálat eredményét: nem áll meg az a vád Michael Yamaguchi San Francisco-i ügyész szerint, hogy Phil Zimmermann megsértette volna az export-törvényeket. Azaz nem emel ellene vádat – bár döntését részletebben nem indokolta.

A szerző mindig tagadta, hogy bármi köze lenne ahhoz, hogy a program megjelenjen és elterjedjen az FTP – adatállományokat tároló és kérésre a levélíróknak elküldő, illetve a távolról a gépre akaszkodónak közvetlenül továbbító – adatbázisokban. Ő csak a barátainak adta oda azt, szigorúan offline, hogy egymással titkosan levelezni tudjanak. A tét nem volt kicsi. A tizenöt hónapja folyó vizsgálat eredményezhette volna azt is, hogy Zimmermant öt évre leültetik, és még egymillió dollárt is fizetették vele – bár ez utóbbit talán kifizették volna helyette azok, akik megelégedésükre használják a PGP-t.

A vád elejtésének továbbgyűrűző hatása egyelőre felmérhetetlen, hiszen az elektronikus könyvtárakkal, tartalmukkal kapcsol-

atos általános felügyést, állami hozzáállást is érinti. Mi számít titoknak? Mi jelenhet meg az egyre könnyebben hozzáférhető adatbázisokban, és mi nem? Ezek a viták időről időre fellángolnak – mint például néhány éve, amikor az volt a téma, hogy az Internetről megtanulhatja bárki, hogyan lehet atombombát szerkeszteni, vagy decemberben, amikor a gyermekeket megalázó helyzetekben ábrázoló fényképek, mozgóképek tárolását és továbbítását – lekerdezhetővé tételét – tiltotta meg egy német ügyész. Akárcsak a nyomtatással, hagyományos fényképezési, filmzési eljárásokkal történő sokszorosítás esetében, a digitális információhordozókön tárolt, továbbított anyagoknál sem várható, hogy egyszerű, végleges megállapodás, törvényi szabályozás szülessék arról, mit szabad és mit nem. Ahogy telik az idő, kialakulnak, változnak a megegyezések, szabályok. Most mindenesetre ott tartunk, hogy Zimmermann új fellélegezhet, és talán rövidesen hozzáfuthatunk a PGP legújabb változatához is, amely a privát távbeszélgetést, vagyis a rejtjelzett telefonálást is lehetővé teszi az Interneten.

S végül egy cím, ahol a PGP elérhető: <http://www.epic.org/privacy/tools.html>

Vargha Márton

CÍMKENYOMTATÓK



**VÍZHTALAN,
VEGYSZERÁLLÓ,
SZÍNES CÍMKÉT
KÉSZÍTHET**

6/9/12/18/24 mm szélességgel

**A KÉPERNYŐN WINDOWS
ALATT SZERKESZTHETŐ
A CÍMKE.**



**ADATBÁZISBÓL IS
NYOMTATHAT.**

**A FELÍRAT TARTALMAZHAT
VONALKÓDOT
GRAFIKÁT
(pl. egy cég emblémáját)
SZÖVEGET
(a Windows bármelyik fontjával)**



JELEKET pl.

Ár: 32.400 - 67.400 Ft között

NÉZZE MEG !!!



DIT
DIGITÁLTECHNIKA



brother.
MÁRKASZAKKÖZLET
SZERVIZ
DISZTRIBÚTOR

Győr, 9024 Mónus I. u. 19. Budapest, 1149 Egressy út 5.
T. 96/414-411, 417-802 T. 30/463-657, T. 221-6779



ScanDer Kft.
1146 Budapest, Thököly út 59/a.
1146 Budapest, Thököly út 61.
Tel./Fax: 251-2960

ScanDer Scanner Center

Magyarország legnagyobb választéka: fekete-fehér, szürkeárnyalatos és színes kézi-, átfutósos, síkgyás, lapolvasó valamint professzionális dobscannerek

Általános, irodai, grafikai, nyomdai célra: Artec, Genius, Dexxa, AVISION, HP Microtek, Storm, Umax, ScanView

Monitorok, grafikus kártyák

Philips, Panasonic, Daewoo, Mag monitorok
Genoa, Video7, Spea, Maxmedia grafikus kártyák

Printerek, levélajgítók

NewGen, Lexmark, LaserMaster, Scaview

ScanDer DTP Center

Asztali kiadványszerkesztő rendszerek, DTP software (Quark, Corel, Adobe...), hardware.

ProFonts '95 magyar ékezetes fontkészletek kb. 3000 font PC és Macintosh platformra.

Microsoft, Macromedia, Corel, Adobe, Quark IBM, Lotus, Delrina és más software-ek.

Kiváló minőség, kedvező árak!

UTP CAT.5
100 Mbit/s
64 Ft/m

FTP CAT.5
100 Mbit/s
76 Ft/m



Vizonteladóknek további kedvezmény!
Árunk az áfát nem tartalmazza.

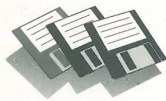
ABB

ASEA BROWN BOVERI
Mémóki Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
1138 Budapest, Váci út 152-156.
Telefon: 270-1555/2372 vagy 2375-ös mellék,
Kábelértékesítés
Telefax: 269-8719



VÍRUSNAPTÁR 1996. FEBRUÁR 2–8.

Rovatunkban hétről hétre figyelemmel kísérjük, mely számítógépvírusok aktivizálódása várható. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az említett vírusok járványszerűen elterjednek Magyarországon, csak annyit, hogy az adott időszakban kártételükkel, előfordulásukkal számolni lehet.



DÁTUM	NÉVNAP	VÍRUS NEVE	TÁMADÁS IDEJE
2. péntek	Aida, Karolina	Bryansk Frere Jacques Immolation Naziphobia PS-MPC (Mimic-Den Zuk) PS-MPC (Mimic-Jerusalem) Smack Talking Heads VCL (Diarrhea) Wild Thing 2 Jerusalem (Payday) Flip Tormentor-1072 (Nuke) Dark Avenger (Amilia) Marauder	minden pénteken minden pénteken minden pénteken minden pénteken minden pénteken minden pénteken minden pénteken minden pénteken pénteken, ha az nem 13-a minden hó 2. napján minden hó 2. napján február 2-án február 2-án
3. szombat	Balázs	Italian Pest (Finger) Jerusalem (Phenome) Migram VCL (Miles)	minden szombaton minden szombaton minden szombaton minden hó 3. napján
4. vasárnap	Csenge, Ráhel	Sunday, Sunday-2 Mindless Witcode	minden vasárnap minden vasárnap minden vasárnap
5. hétfő	Ágota, Ingrid	Carfield I-B (BadGuy, BadGuy 2) I-B (Exterminator) Immolation Kalah-499 Virдем (833) Witcode Beware Frog's Alley	minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn minden hó első hétfőjén minden hó 5. napján
6. kedd	Dóra, Dorottya	Ah Emo 899 I-B (Demon, Demon-B) Kamasya	minden kedden minden kedden minden kedden minden kedden
7. szerda	Rómeó, Tódor	No Wednesday Red Team Victor	minden szerdán minden szerdán minden szerdán
8. csütörtök	Aranka	TPE (Girafe) Taiwan	minden csütörtökön minden hó 8. napján

Az egész év folyamán aktív: Cybertech-B, Datalock, Flash, Fu Manchu, Grunt-1, OMT, Violator
Mindennap támad: január 1-jétől szeptember 21-ig Plastique (COBOL), február 1–29. Vienna (Beta Boys)

Érvényes víruskereső-ölő verziók: Virkill 2.52 [2299], Scan-Winscan-Os2scan 2.27, Vshield 2.27, Netshield 2.27, Fprot 2.20, Integrity Master 2.62c, NAV 3.30, Pasteur Plus (4.12/DOS, 1.50/NLM), PKSF Ansi 2.04g, Sysdoki 5.28, TBAV 6.50, Virware 6.08, Virusbuster 6.50, Virx 2.96

A recept rendkívül egyszerű: végy öt eredeti CA-Visual Objects dokumentációt, egy papírvágó ollót, egy angolfordítót (a számítástechnikához nem kell feltétlenül értenie) és egy pontatlanul gépelő titkárnőt. Kerüld a nyelvi és szakmai lektorokat, és így könnyen összeáll egy 292 oldalas magyar nyelvű könyv, amelyért akár másfélszer forintot is kérhetsz. Kritikánk írója szerint ezzel a módszerrel készült Dr. Dedinszky Ferenc: CA-Visual Objects című könyve, amely múlt ősszel jelent meg a Computerbooks gondozásában.

Összeollózott

Szomorúan tettem le ezt a könyvet, majd azon kezdtem gondolkodni, hogyan hozhatnám a fejlesztők tudomására: vigyázzanak vele, ha mindennapi munkájukhoz keresnek támogatást. Ez a könyv fordítás, bár sajnos erre utaló információ nincs benne, még az irodalomjegyzékből is hiányzik a hivatkozás az eredeti CA-dokumentációkra.

Az eredeti anyagot, dokumentációt – a forrást feltüntetve – felhasználó könyv lehet jó, ha pontos és szakszerű a fordítás, a kimásolt mintapéldákba a gépelés során nem kerülnek durva hibák, ha az összekötő szöveg segít a megértésben, és nem utolsó sorban, ha az eredeti dokumentáció is hibátlan. Ha tehát az összeillesztett leírásnak van világos szerkezete, mutat valamilyen értelmes sorrendet...

Fordítási pontatlanságok

Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy Dedinszky Ferenc: CA-Visual Objects című könyvének egyes fejezetei mely Computer Associates dokumentációk mely fejezeteinek (oldalainak) fordításai. A fordítás során a Szerző rövidített, így néhány mondatot, illetve bekezdést kihagyott.

Dedinszky-könyv		Computer Associates-dokumentáció		
fejezet	oldal-tartomány	dokumentáció	fejezet	oldal-tartomány
1.2, 2.	14-22	IDE User Guide	2.	2.6-2.27
3.2	32-37	IDE User Guide	3.	3.9-3.25
4.1.3-4.1.6	48-69	IDE User Guide	4.	4.17-4.69
4.2	75-84	IDE User Guide	5.	
4.3	85-88	IDE User Guide	6.	
4.4	89-98	IDE User Guide	7.	7.1-7.36
4.5.2-4.5.3	99-105	Programmer's Guide, Volume II	6.	
4.6-4.7	105-111	IDE User Guide	7.	7.37-7.52
4.8	112-119	IDE User Guide	9.	
4.9 (saját példát kivéve)	119-123	IDE User Guide	8.	
5.	129-143	Programmer's Guide, Volume III	7.	
7.	156-164	South Seas Adventures	15.	
8.	165-226	Programmer's Guide, Volume III	A teljes könyv – a 7. fejezetet kivéve	
9., 9.1, 9.2	227-231	IDE User Guide	11.	
9.3, 9.4	231-241	Migrating Your CA-Clipper Programs To CA-Visual Objects	2.	2.8-2.29
9.7	244-248	Migrating...	3.	3.3-3.12
10.1.1-10.1.6	249-254	Migrating...	4.	Sorrendcserék
10.1.7-10.1.9	254-255	Migrating...	5.	
10.2	256-266	Migrating...	Appendix A	
10.3	267-268	Migrating...	Appendix B	
12.	280-282	Programmer's Guide, Volume II	15.	19-15.24

A CA-Visual Objects által hozott világ új gondolkodást követ meg a programfejlesztőtől. A félfordítások, a ponyvola megfogalmazások és a nyakatekert mondatok éppen a szemlélet elsajátítását nehezítik.

Tévedés például, hogy a PROTECT, HIDDEN és EXPORT változók értéke nem írható át (133. o.). Mi értelmük lenne, ha csak konstansok lehetnének? Az angol „can” segédige „kell”-re fordítása igen sok gondolat értelmét torzítja jelentősen. Így például nem igaz, hogy a checkboxot és a comboboxot össze kell kapcsolni az adatbázis megfelelő mezőjével. (52-53. o.)

A „resolved” szó „létrejön”-re fordításával azt állítja a könyv, hogy a lexikális változók „már a fordítás idején létrejönnek” (181. o.). Pedig a LOCAL változóra ez természetesen nem áll. Az „entity” szó „elem”-re fordítása is zavarja az olvasást, hiszen a hazai szakirodalomban megfosodott már mind az „egyed”, mind az „entitás” szóhasználat. Teljes a zavar az egyes események magyarra fordításában a 47. oldalon. Nem sikerült rájönnöm, hogy a Szerző mit ért az „eseménymegváltozás szerkesztése” vagy „fókuszbeli változás esemény szerkesztése” alatt. Az előbbi talán a szerkesztési mezőben végrehajtott felhasználói változtatás – például egy betű begépelése –, tehát az „Editchange event” magyar megfelelője, az utóbbinál pedig gondolhatott az „EditFocusChange event”-re, ami

vizuális objektumok

akkor lép fel, ha az egyik szerkesztési mezőből egy másikba szeretnénk átleníteni a Tab billentyűvel vagy egy egérbölkéssel. De melléfogásnak érzem a többi kifejezést is. A „Close event” nem az „Esemény bezárása”, hanem maga a bezárás mint esemény, az „Activate event” nem az „Esemény aktivizálása”, hanem a felébresztés, indítás mint esemény és a „Queryclose event” nem a „Kérdésbezárás eseménye”, hanem az ablakbezárási kérelem. Az „esemény megajr-zolását” pedig végképp nem sikerült megfejtenem, hiszen a fentiek analógiájára alkotott visszafordítás, a „Draw event” egyszerűen nem létezik.

Sok olyan mondatot találok, amellyel szerintem az olvasók többsége képtelen lesz megbirkózni. A 74. oldalon olvastam: „Ahhoz, hogy a létrehozott ablak(ok) valamely adatbázisban megjelenjenek, hozzá kell kapcsolnunk alkalmazásunkhoz.” (Hogyan tud vajon egy ablak egy adatbázisban megjelenni? Nem kevésbé rejtélyes az az állítás, hogy egy egyed „háromféleképpen deklarálható”?! Az pedig végképp érthetetlen, miért egy GLOBAL és két FUNCTION deklaráció az a háromféle típus. (165. o.) S vajon mit jelent, hogy a „közös mezők definiálására minden alkalommal új adatszervert létrehozni”? (89. o.)

Teljesen félremagyarázza szerintem a Szerző az 56. oldalon a Tab Stopot: „Itt ez nem alapértelmezés, mivel a rögzített szövegek nem feltétlenül szabályosan helyezkednek el.” Az eredeti CA dokumentációban arról van szó, hogy a Tab gombbal végigjárható vezérlőelemek között – azaz a Tab Order-ben – alapértelmezés szerint nincsenek FixedText típusú vezérlőelemek (címkék). A magyarázata ennek, hogy általában nem sok értelme van megengedni, hogy a felhasználó ráállhasson egy állandó szövegrészre a képernyőn. A Tab Stop bekapcsolásával azonban a fejlesztő bármelyik vezérlőelemet elérhetővé teheti a Tab-bal.

Tévedés, hogy hivatkozási változó nem állhat egy értékadó

művelet bal oldalán (199. o.). Az is, hogy a modulnév átirásával „lehetőségünk van a Start() metódus kikerülésére” (36. o.). Pontatlan fordítás eredménye a 176. oldalon az az állítás, hogy egy „konstans ... létrehozható a futás idején”, mint ahogyan az is, mely szerint „GLOBAL változók deklarálása során nem adhatunk meg adattípust jelző vagy kezdőértéket” (250. o.). Melléfogás, hogy a Picture-be „az idézőjelek nekünk kell beírni” (94. o.). A kulcsszavaknak viszont nem kell megegyezniük a Master-Detail kapcsolatnál (70. o.). A SELF kulcsszó nem az osztályra, hanem egy konkrét objektumra vonatkozik (131. o.). S végül is EmptyShellMenu és a StandardShellMenu nem válik minden új alkalmazás részévé (85. o.).

Az ollózott részek összeillesztése

Számos kérdést vet fel az összeillesztés után kapott témaország. Érthetetlen, miért kerül a könyv legvégére az átállás CA-Clipperről Visual Objectsejre? A könyv elején ez a fejezet kézenfekvő utat kínál a Clipper programozókra az új eszköz lehetőségeinek felfedezésére. Ennél nagyobb bajnak tartom azonban, hogy a részeket nem sikerült jól össze-

kapcsolni a Szerzőnek. A lefordított fejezetek, bekezdések összeillesztésekor óhatatlanul szükségessé vátoztek mondatok, bekezdések közül idézek néhányat: „A Windows alatt futó programok versenyhelyzete olyan, mint a DOS alatt hálózatban egyidejűleg futó programoké.” (99. o.)

„Az SQL WHERE klauzúla az XBase SET FILTER-ének felel meg, azzal az eltéréssel, hogy egyszerűen több szűrőfeltételt adhatunk meg.” (108. o.)

„Az SQL ORDER BY klauzúla az XBase adatbázisok INDEX parancsának felel meg.” (108. o.)

Hibák a CA eredeti dokumentációjában

A fordítás sajnos átörökíti a CA-dokumentáció hibáit is. A hibák ellen egyszerűen lehet védekezni, ki kell próbálni mindazt, amit leírunk, beleteszünk a könyvbe. A gondos kísérletezés segített volna abban is, hogy a könyv gyakorlatközelibb, tehát használhatóbbá váljék. Szerintem a kritikátlanul átvett tévedések leg-súlyosabbika az az állítás, hogy egy adatszerver utolsó rekordján kiadott Skip() nem mozdítja el a rekordmutatót az utolsó rekordról. Amit a Szerző a 255.

oldalon minderről állít, az pontos fordítása a „Migrating ...” könyv 5–8. oldalán található bekezdésnek, de sajnos nem igaz. (Kipróbáltam!)

A kifejezés kiértékelési sorrendjéről bemutatott példa a 205. oldalon (Forrás: Programmer's Guide Volume III, 5–31.) is téved, amikor az nval2 * 10-et jelöli meg elsőként végrehajtottának. A valóságban a cString1 \$ cString2 az első művelet, és ha az eredmény hamis, akkor az optimalizálás minden további műveletet megakadályoz. (Ezt is kipróbáltam!)

Ugancsok tévedés a 195. oldalon (Forrás: Programmer's Guide Volume III, 5–10.) az, hogy „az iErtek++ megengedett programutasítás, de az 50+iErtek++ nem”. (Sok értelme ugyan nincs, de attól még megengedett programutasítás!) A CA-dokumentációkból bemásolt programrészletek közül is sokba hiba csúszott. Hibásak a 95., 100., 131., 132., 134., 141., 151., 157., 168., 177. és a 262. oldalon közöltek.

Nem tragédia, hogy ez a könyv használhatatlan, de veszélyesnek tartom, hogy ez az alkotói módszer nem egyedi jelenség. A színvonalas, kiváló könyvek mellett sajnos egyre több szakmailag gyenge, összecsapott, lektorálatlan munka jelenik meg. Ezen értekeltem alkotások árát azonban nemcsak az Olvasó fizeti meg, hanem hitelével az egész szakma.

Endrődi Tamás

Bizonyítás, modellalkotás

A magyarországi Maple-felhasználók körében régóta vált könyv látott napvilágot a múlt év végén. A *Maple 8 tételben* című könyv szerzői *Klincsik Mihály*, a pécsi Pollack Mihály Műszaki Főiskola Matematika tanszékének vezetője és *Maróti György* programtervező matematikus, a szege-di Zenon Kft. ügyvezetője, mely cég már harmadik éve dolgozik a Maple X számítógép-algebrai rendszere hazai bevezetésén.

A kanadai Waterloo Egyetem kifejlesztett, numerikus és szimbolikus számításokhoz egy-

aránt alkalmazható szoftver tizenöt éves pályafutása során a világ egyik legelterjedtebb általános célú számítógép-algebrai rendszérévé fejlődött. A legújabb felmérések szerint ma már közel 400 ezer ember használja az oktatásban, kutatásban és más területeken. A könyv tárgya a matematika és a Maple, amelyet a problémamegoldás aspektusából vizsgál. A fejezetek végigkövetik a matematikai problémamegoldás teljes folyamatát a kiütözött probléma megértésétől a tapasztalatszerzésen, a sejtések megfogal-

maszán át a bizonyítások elvégzéséig, a megoldásként keletkező matematikai objektumok vizsgálódásának szemléletességéig. Kitűnik, hogy a Maple számos esetben jó szolgálatot tesz a bizonyítások elvégzésében, sőt a matematikai modellalkotásban is. A szerzők kerülik a tudományoskodást, ugyanakkor nem engednek a matematikai szigorúságból, bizonyítva, hogy lehet a matematikáról könnyedén, élvezhetően, ugyanakkor szabatosan beszélni.

P. M.

Ha elmész, oltsd el a lámpát!

De sokan nem kapcsolják ki a villanyt, főleg a ventilátor, megy a klíma, a központi fűtés túl meleg és a gépek akkor is működnek, amikor nem működnek. Mindez, mint tudjuk, energiaparazlást és közvetve környezet-szennyezést eredményez. Mit lehet tenni? Például az épületen belül központi számítógépről vezérelni minden elektronikus berendezést. Ezzel nemcsak az energifelügyeletet lehet megoldani, hanem a riasztót, a tűzjelzőt vagy a beléptető modult is ellenőrizhetjük. Ha a dolgozó beérkezik a munkahelyére, mágneskártyája nemcsak azt igazolja, hogy jogosult belépni, hanem a riasztót, a tűzjelzőt vagy a beléptető modult is ellenőrizhetjük. Ha a dolgozó beérkezik a munkahelyére, mágneskártyája nemcsak azt igazolja, hogy jogosult belépni, hanem a riasztót, a tűzjelzőt vagy a beléptető modult is ellenőrizhetjük. Ha a dolgozó beérkezik a munkahelyére, mágneskártyája nemcsak azt igazolja, hogy jogosult belépni, hanem a riasztót, a tűzjelzőt vagy a beléptető modult is ellenőrizhetjük.

automatikusan kikapcsolja, a telefon átállítja üzenettrógrészre stb. A riasztó vagy a tűzjelző megvalósítására pedig a számítógép kiadja a megfelelő utasításokat, azaz bekapcsol valamilyen oltórendszert, lezár bizonyos ajtókat, kikapcsolja az elektromos hálózatot, riasztja a rendőrséget, tűzoltóságot. A vezérelt elemek, mozgásérzékelők, fényérzékelők, mágnesszelepek, aljzatok, kapcsolók, beléptető terminálok egy mestertalpon keresztül kapcsolódhatnak a számítógéphez.

A megvalósításhoz az első lökést az ügyvezető Q-SAMA 4040 kártya adta, amelynek fő funkciója, hogy akár stúdióméretű hifi-tornyot varázsol számítógéppünkéből. Az épületfelügyelet mintegy mellékese lehet vele megoldani, bár lehetséges, hogy nemskára ép-

pen a hifi-torony marad ki a funkciók közül.

Laczó Pál, az OCM ügyvezető igazgatója és Fikó Attila Sándor, a DTC Electronics ügyvezető igazgatója vezetésével a Q-SAMA 4040 kártyára építve közösen fejlesztik az egyvonalas címzett kapcsoláson alapuló DOLL-IBS (Digital One Line Link – Intelligent Buildings System, Digitális egyvonalas kapcsolat – Intelligens épület) épületfelügyeleti rendszert, amely iránt sokan érdeklődnek, köztül a Budapest Bank is. A villamosenergia-felügyelet már működik, áram mérésére, szabályozására, ki/bekapcsolására és visszajelzésre szolgál. A teljes rendszerhez szükség van egy ügyvezető DOLL desktop switch kártyára is. A DOLL X8 10,3 microsecondum alatt küld el 10 bites címzést mellette egy 8 bites adatot, és egy vonalon 8192 eseményt

tud párhuzamosan kezelni. Ha a beprogramozott eseményhez tartozó kódot kétszer egymás után megkapja, akkor elvégzi a rábízott feladatot.

Fikó Attila Sándor elmondta, hogy Veresegyházon épülő gyárakat, ahol a DOLL-IBS vezérlő- és kapcsolóelemei mellett a Q-SAMA 4040 kártyát is gyártani fogják, már a saját épületfelügyeleti rendszerükkel látják el. A kártya nagy sikerét mutatja, hogy egy, az amerikai Byte magazinban megjelenő hirdetés után több mint húsz ezer érdeklődő jelentkezett, és a világ minden táján ismerik, hiszen eladtak már belőle Japánban, Argentínában, Új-Zélandon, Thaiföldön, Új-Kaledóniában, Angliában, Svédországban, Iránban, Katarban, Németországban, Olaszországban és Spanyolországban is.

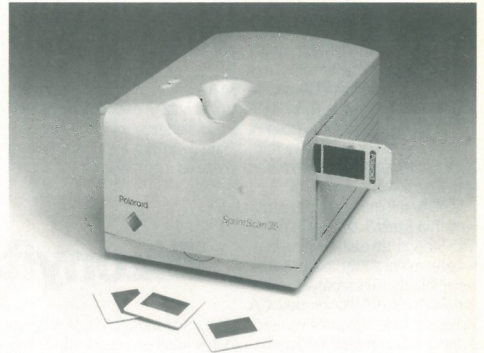
Bólyai István

Polaroid diadigitalizáló

A Polaroid Sprintscan 35, amelyet vezető európai fotózási folyóiratok az 1995/96-os Foto-Innovations díjjal tüntettek ki, új, 2.0 verziójú szoftverrel kerül a piacra. A kis készülék díát és negatívot digitalizál, kevesebb mint egy perc alatt 2700 dpi felbontás mellett. A Polaroid által kifejlesztett elektronika és szenzor technológia lehető-

vé teszi jó minőségű képek digitalizálását is. A művelet alatt a Sprintscan 35 automatikusan elvégzi a színkorrekciót és az élességoptimalizálást. A képeket színenként 8 biten adja át a számítógépnek. SCSI sínrendszeren keresztül Macintoshal és PC-vel egyaránt összekapcsolható.

BOI



COMFORT SZOLGÁLTATÓ, VERSEKEDÉLMÉNY ÉS FELÉRTŐSÉGT
Tel.: 294-2050, 216-0050 • Fax: 294-2051 • Contline: 294-2052

Robotics ZyXEL
Pacific Image BUROBOTICS
BLAST TURBOSOFT
LANTRONIX AXIS
INCA
eurologic

Modemek
Audiotext rendszerek
Kommunikációs programok
LAN eszközök
Printer szerverek
Adattitkosító és hozzáférés-ellenőrző SCSI alrendszerek

JVC, Ricoh, Yamaha, Sony és Kodak CD-író megoldások

Rendszerintegrátoroknak és viszonteladóknak közvetlenül a disztribútortól!

Storage System Kft.

H-1052 Budapest, Deák Ferenc u. 10.
Telefon: 117-3539 Fax: 117-8557

Ez itt az **ÖN** névjegyének helye!

Hívja
a Vogel Publishing
Reklámirodáját!

Telefon: 270-5564
Telefax: 270-5563

Digitális fényképezőgép

Digitális képtechnológiát alkalmaz a Chinon ES-3000 elektronikus fényképezőgépe színes képeknek közvetlenül Windows- vagy Macintosh-alapú rendszerbe továbbítására. Az ES-3000 úgy működik, mint egy közönséges fényképezőgép. Mivel mindig „felvételkész”, a legváltozatosabb pro-

fesszionális területeken használható, és egyben otthoni gépnek is megfelel. A felvett képet digitalizálja, saját memóriájában tárolja, majd parancsra soros vezetéken keresztül küldi át PC-be vagy Macintoshba. A felbontástól függően 6–40 képet képes elraktározni. Multi autofókusz, hármas faktorú



zoomlencse teszi versenyképessé a fényképezőgép-piacon. Maximális felbontása 24 bites színábrázolásnál 640x480 dpi.

A funkciókat, a beállításokat és a működési feltételeket LCD megjelenítő mutatja.

BOI

Verbatim-képregény

Silver CD-R néven egyszerűen írható 120 milliméteres optikai lemezt mutatott be a Verbatim. Az ujji lenyomatra, karcolódásra kevésbé érzékeny archiválólemez tartalma CAI, Canon, Ramage, Seiko Epson és Trace CD-R-nyomatokkal írható, bármilyen egyszeres, kétszeres és négyszeres sebességű meghajtóval kiolvasható. A lemez várható élettartama a laboratóriumi tesztek szerint több mint száz év.

A Kaliforniában 1969-ben alapított, ma a Mitsubishi Kasei tulajdonában lévő vállalat magnetooptikai lemezeinek új generációjával jelent meg. A 3,5 hüvelykes MO lemezek 640 megabájt, az 5,25 hüvelykesek 2,4 vagy 2,6 gigabájt tárolására képesek. Ezeknél a tárolóknál az író-olvasó fejek nem érintik az adathordozót,

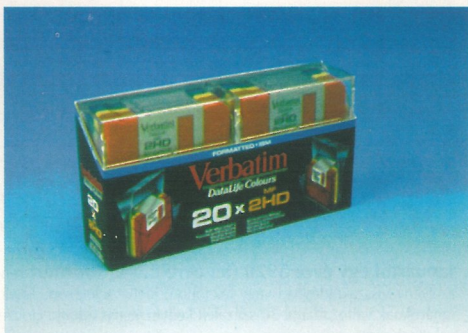


s mivel az optikai meghajtók funkcionálisan egyeznek a mágneses lemezegységekkel, tehát az alkalmazások működésekor nincs különbség a kezelésükben, azokat nem szükséges átírni hozzá. A portaszító bevonattal ellátott adathordozókra a Verbatim 40 év adatbiztonságot szavatol.

QIC-Extra jelzéssel 0,25 hüvelykes kazettát hozott forgalomba a Verbatim. A Nemzetközi Fejlesztési és Szabványosítási Központ által elismert QIC formátumú kazetták 550, illetve 900 Oe érzékenységet szavatolnak. A QIC-80 jelű egységek maximális kapacitása 1 gigabájt, a QIC-3010-

eseké 2,2, a QIC-3040-eseké 5 gigabájt. A hagyományosaknál nagyobb kapacitású Verbatim QIC-Extra kazetták az új gene-

rációs minikazetta-meghajtók – így a HP-Colorado-féle Travan, lomega és Conner – mind-egyikében használhatók.



Ők nyertek velünk

Január közepén megtartottuk a december 31-ig beérkezett előfizetések beküldői között azt a sorsolást, amelynek fődíja a Coreldraw 6.0 programcsomag, a második díj egy kétszemélyes vacsora volt. A nyertesek névsora az alábbi lista tartalmazza.

A kiadót reprezentáló ajándékokat a következő előfizetők nyerték:

BME Központi Könyvtár; 1111 Budapest, Budafoki út 4-6.
Bp. Fővárosi V. Kerületi IKV; 1364 Budapest, Váci u. 36.
Piros Géza; 1191 Budapest, Kosárhó u. 6, X/39.
Trefort Agoston Kéttannyelvű Diákotthon; 1191 Budapest, Kossuth tér 12.
BME Vízgépész Tanszék; 1521 Budapest, Stoczek u. 2. D. ép. 327.
Kereskedelmi és Gazd. Főiskola Könyvtára; 5000 Szolnok, Ady E. u. 9.

Biogal Gyógyszergyár Rt./Műszaki Könyvtár; 4042 Debrecen, Pallagi út 13.
BME Fizikai-kémia Tanszék; 1111 Budapest, Budafoki út 8.
Váci Ipari Szakközépiskola; 2600 Vác, Konstantin tér 6.
Telecomputert Kft.; 1509 Budapest 119 Pf. 31
Comprint Kft.; 6723 Szeged, Csongrádi sugárút 91. 7/40.
HB-Team Bt; 9400 Sopron, Malom u. 31.
Polgármesteri Hivatal, Csénye; 9611 Csénye, Ady E. u. 42.
Almásai Utcai Általános Iskola; 6900 Makó, Almási u. 52.
Videoton Fuba Kft.; 8002 Székesfehérvár Pf. 205
Trisoft Computer Kft.; 1137 Budapest, Katona J. u. 33/B

Országos Műszaki Könyvtár; 1428 Budapest Pf. 12.
DNC Kft.; 1117 Budapest, Körösi József u. 10.
Format Kft.; 1046 Budapest, Intarzia u. 19. fsz. 1.
Ybl Miklós Műszaki Főiskola/Könyvtár; 1442 Budapest, Pf. 117.
Mezőgazdasági és Ipari Szakiskola; 5742 Elek, Hősök u. 14/A
Compargo Kft.; 1027 Budapest, Jurányi u. 9. fsz. 3.
A kétszemélyes vacsora nyertese: Bede László; 1076 Budapest, Péterfy S. u. 22.
A fődíjat, a Coreldraw 6.0-t nyerte: Secotil Kft.; 1116 Budapest, Fehérvári út 120.
A nyerteseknek gratulálunk, az ajándék átvételének módjáról levelben értesítjük őket.



Informaikai heltp
Megjelenik minden csütörtökön

Kiadja **VOGEL Publishing Kft.**,
a Magyar Terjesztési Ellenőrző Szövetség tagja

Feladás kiadó: Ivanov Péter ügyvezető
Főszerkesztő: Kelenyhelyi Péter
Főszerkesztő-helyettes:
Mallás Judit, Vargha Márton

Szerkesztő: Szekeres Zsuzsa, Fekete Gizella
Korrektor: Buszák Krisztina

Tervező: Marosi Katalin, Olejnyik Jenő
Tördelőszerkesztő: Dobos Imre
Műszaki vezető: Pécsi Gabos
Szerkesztésügyi titkár: Sipos Ágnes
Telefon/fax: 270-5565
Compuuser: 75162,2345

BBS: CT BBS (36-1) 270-2963, PVT terület
Reklámiroda-vezető: Ákossy Judit
Telefon: 270-5564
Terjesztési vezető: Abi Mehdi
Telefon: 270-5564

Médiakonzultáns: Horváthné Csék Ágnes
A szerkesztőség és a kiadó címe:
1138 Budapest, Váci út 202.
Telefon: 270-5565, 270-3377
270-0733, 270-2966 központi számok
1134, 1144, 1247 mellékelein
Levél cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Hirdetésfelvétel: Vogel Publishing Kft.
Üzletkötők: Balogh Csilla, Czefényi Zsolt,
Czider Rózsa, Szabóné Véghegyi Anna
Levél cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: 270-5566

Németország: Vogel Verlag und Druck GmbH & Co. KG, Gabriele Grotzsch, tel.: +49-931/418-2335, fax: +49-931/418-2090
Nyugat-Britannia: German Media Services Ltd. Claire Byron, tel.: (01 71 7) 221-5462, fax: (01 71 7) 229-0795

USA/Canada: Global Media, Barbara Cough, tel.: (415) 306-0880, fax: (415) 306-0890
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co. Ltd. Vivian Lu, tel.: (02) 755-7901-5, fax: (02) 755-7900
Sürgős hirdetései, üzleti közleményeit egy héten belül közzéteszük. Hívja a Vogel Publishing Kft.-t! A hirdetések körültekintő gondozását költségségünknek tekintjük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

A szerzés és a tördelés a Heti CHIP szerkesztőségében, Quark XPress 3.1 fényeszdő programmal készül.
Nyomásra előkészíti és nyomja: Gyutenberg Press Nyomda
1392 Budapest, Pf. 294 Telefont: 250-0679

Felelős vezető:
Óvári László elnök-vezérigazgató
@ Heti CHIP
Vogel Publishing Kft., Budapest
Copyright © „CHIP” VOGEL Verlag und Druck GmbH & Co. KG, Würzburg

A Heti CHIP-ben megjelent írások másodközlésével, a lap másolásával és terjesztésével kapcsolatos minden jogot fenntartunk. A lapból értesítéseket átvenni csak a Heti CHIP-en való hivatalossággal lehet. A szerkesztőség a feltételek módjára bejelentéseket és leveleket is közzéteszhet, azonban a lapban megjelent cikkek tartalmát ellenőrizzuk, ám forrásaink tövedéseitől felelősséget nem vállalhatunk.

Terjeszti
a HÍRKEP Rt., az NHR Rt.,
a Vogel Publishing Kft. és az alternatív terjesztők
Ára: 112 forint.

Előfizethető a kiadónál, a hírlapkereskedőnél és a HELIR-nél (1900 Budapest, Nkt. lelt. 10/A, levél cím: HELIR, Budapest 1900), valamint Budapestben a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletügyi Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban, közvetlenül vagy átutalással a HELIR 1191 (02-02)789 postafiókjához.

Előfizési díj 1 évre 3920 forint.

HU ISSN: 1216-0482

Hirdetői index					
ABB	16	ECl-fibao	24	Procomp	4
Array Data	2	Hewlett-Packard	5	ScanDer	16
ATT	14	Hunlix	23	Storage System	20
Centel	14	Merlin Gerin	2	Sved	2
CHIP	23	Next	23	Vertikoord	10
Comfort	20	Power Star	14	Walton	10
Digitaltehnika	16				

Sok minden megváltozott

Januártól egy évre 3920 (fél évre 2240) forintért rendelhető meg a Heti CHIP ezen szerzés visszaküldésével vagy telefonon, illetve telefaxon. **Telefon/fax: 270-5565. Diákolknak és tanároknak változatlanul 50 százalék kedvezményt adunk.** Előfizetőink tavasszal újabb sorsoláson vehetnek részt.

Fődíj: Siemens Nixdorf Scenic 5790/PCI Infotainment World multimédia-számítógép!

Név:

Cég neve:

Cím (ahová a lapot kéri):

Előfizetés kezdete:

Előfizetés módja: egész évre fél évre oktatási kedvezménytel
csekken átutalással

..... Dátum Alíráás, bélyegző

A Heti CHIP telefonon is megrendelhető!

Ön biztonságban van?

MI VIGYÁZUNK AZ ÖN HÁLÓZATÁRA!



VirusBuster™

for NetWare

TUD JOBBAT?

- Magyar fejlesztés, a magyarországi vírusok felismerésére és irtására specializálva
- Új vírusok megjelenésekor gyors program módosítás
- Nemzetközileg elismert szakembergárda
- Azonnali hot-line – szükség esetén helyszíni kiszállítás
- Egyéves ingyenes up-date
- Kitűnő referenciák

BBS: 371-0738

1111 Budapest, • Budafoki út 57/A

Telefon/Fax: 209-2711 • 166-9206 • 186-7408

EGYSZERŰEN NAGYSZERŰ

Használja ki hatékonyabban meglévő eszközeit

Adatbázis-kezeléshez

DATAFLEX 3.1, mert

- ár/hatékonyaság viszonylatban nagyszerű
- nagyon gyors index-tábla kezelés
- NOVELL TTS-kezelés kihasználása
- Objektumorientált programozás
- DOS/OS2 operációs rendszerekhez

Reportgeneráláshoz

WINQL 4.0, mert

- ODBC-használattal kapcsolat külső adatbázisokhoz
- a táblázatokban definiálhat új mezőket, összetett algoritmusokat
- nagyszerű WINDOWS-os felület

NEXT Software Kft.

1119 Budapest, Andor utca 60. Tel.: 181-0590, 209-1196

Minden hónapban... 84-100 oldalon... Informatika...

CHIP Számítógép magazin. Magyarország vezető számítástechnikai lapja

Ízelítő a februári szám
tartalmából:

Teszt: Csúcs noteszgépek!

A hónap játéka

OS/2 és Windows 95

– vajon melyik a jobb?

Hardvertelepítési tanácsok
és ötletek

Bevezetés a DTP-be

Nyelvoktatás Help 95 módra

Hírek, újdonságok,
érdekeségek itthonról
és a nagyvilágból

H-1138 Budapest

Váci út 202.

Tel.: (36-1) 270-5564

Fax: (36-1) 270-5563

**Ön előfizetett már rá?
Még nem késő!**

Előfizetem a **CHIP** Számítógép magazint:

egész évre 4570 forintért fél évre 2424 forintért

Név:

Cég neve:

Cím:

Előfizetés módja: csekken átutalással

Kelt: Cégszerű aláírás, bélyegző

Vogel Publishing Kft., 1138 Budapest, Váci út 202., tel.: (36-1) 270-5564, fax: (36-1) 270-5563.
Terjesztési vezető: Alii Mehdii.

Ismét ragyognak a csillagok



április 16-20.

**Nemzetközi
Szakvásár**

- ★ Számítástechnika
- ★ Telekommunikáció
- ★ Irodaszervezés
- ★ Másolástechnika
- ★ Irodabútor

Budapesti Nemzetközi Vásárközpont

Vegyen Ön is részt a csillagok találkozóján!

Jelentkezés: Hungexpo Rt. ECI Team, 1441 Budapest, Pf. 44., tel. 263 6082; fax 263 6335